

آزمون ۵ از ۱۱

دفترچه شماره ۱

میرکت تعلیمی خدمات آموزشی کلکشن
سازمان نجف آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

شماره داوطلبی:

نام خانوادگی: نام:

صبح جمعه
۱۳۹۸/۰۹/۰۱

آزمون آزمایشی سنجش یازدهم
مرحله دوم

آزمون عمومی (یازدهم)

گروههای آزمایشی ریاضی و فیزیک، علوم تجربی، ادبیات و علوم انسانی، هنر و زبان

مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	فارسی (۲) و نگارش (۲)	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	عربی، زبان قرآن (۲)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
	ویژه علوم انسانی	۲۵	۲۶	۵۰	
۳	ویژه غیرعلوم انسانی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
	ویژه علوم انسانی	۲۵	۵۱	۷۵	
۴	انگلیسی (۲)	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

۱
۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱

-۱ در کدام گزینه، هر سه واژه نادرست معنی شده‌اند؟

(۱) متقارب (نزدیک‌شونده) - غزو (جنگ) - قوت (رزق)

(۲) بی‌پایاب (بی‌کران) - ضعیت (زمین) - صلت (نمایز)

(۳) ناو (نوعی درخت) - ندیم (پیشیمان) - خطوط (لغزش‌ها)

(۴) رقعت (فرمان) - حلاوت (طعم شیرین) - فرو ماندن (محبی شدن)

-۲ در کدام گزینه، نوع رابطه معنایی برای هر دو گروه کلمه به درستی تعیین شده است؟

(۱) تضمن: «رقعت» و «نکت» - عقد و «مخنجه»

(۲) تناسب: «ورز» و «وبال» - «دریاست» و «عهده»

(۳) ترادف: «خیلتش» و «سوار» - «سرسام» و «عارضه»

(۴) تضاد: «رغبت» و «اعیان» - «درستی» و «علت»

-۳ در کدام گزینه واژه مشخص شده دچار تحول معنایی نشده است؟

(۱) هنر آن بود که کشتی‌های دیگر به او نزدیک بودند.

(۲) امیر را بگرفتند و بربودند و به کشتی دیگر رسانیدند و نیک کوفته شد و پای راست افگار شد.

(۳) زندگانی خداوند دراز باد؛ حال خلیفه دیگر است که او خداوند ولایت است.

(۴) بتان شکسته و پاره کرده و آن امیر المؤمنین می‌روا دارد ستدن. آن قاضی همی نستاند؟

-۴ کدام گزینه نادرستی املایی یا رسم الخطی ندارد؟

(۱) از قضای امده امیر کشتی‌ها بخواست. ناوی ده بیاورند. آن گاه آگاه شدند که غرقه خاست شد.

(۲) تا خویشن را ضیعتکی حلال خرد و حق این نعمت تقدیرستی که بازیافتیم، لختی گزارده باشیم.

(۳) پس از نماز کس فرستاد و قاضی بولحسن و پرسش را بخواند و بیامندند.

(۴) گفت زنده‌گانی خداوند دراز باد. بر من پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنت مصطفی هست یا نه.

-۵ کدام گزینه جاهای خالی درون متن را با صورت درست املایی کامل می‌کند؟

«زاهدی مهمان پادشاهی بود. چون به طعام بنشستند، کمتر از آن خورد که ارادت او بود و چون به نماز بر .....»

بیش از آن کرد که عادت او، تا ظن ..... در حق او زیادت کنند. چون به مقام خویش آمد، سفره ..... تا

تناولی کند. پسری صاحب فراست داشت. گفت: ای پدر، باری به مجلس سلطان در، طعام نخوردی؟ گفت: در نظر

ایشان چیزی نخوردم که به کار آید. گفت: نماز را هم ..... کن که چیزی نکردم که به کار آید.»

(۱) خاستند - صلاح - خواست - قضا

(۲) خواستند - سلاح - خاست - غذا

(۳) خواستند - سلاح - خاست - قضا

-۶ کدام گزینه غلط املایی ندارد؟

(۱) امد سحری به دل سرافیل سروش // صوری بدمید، سور شد ماتم دل

(۲) از فراغ او تن تو در گداز // رشتہ جانت از او در تاب و تب

(۳) کلید حبت تو بهر گشاد کارش بس // کسی که آرزوی روزه جنان دارد

(۴) طوطی غزا شدیم که تو کان شکری // بلبل نوا شدیم که گزار ما تویی

-۷ کدام آثار، به ترتیب، «منثور»، «منظوم»، «منظوم»، و «منثور - منظوم» هستند؟

(۱) تاریخ بیهقی، فرهاد و شیرین، بوستان، بهارستان، تحفة الاحرار

(۲) گلستان، تحفة الاحرار، بهارستان، بوستان

-۸ ترتیب درست گروه‌آرایه‌های تضاد و استعاره، مجاز و کنایه، حس آمیزی و متناقض‌نما، تشخیص و ایهام تناسب در کدام گزینه دیده می‌شود؟

الف) از نورسیدگان خرابات نیستیم // چون خشت، پاشکسته میخانه‌ایم ما

ب) جان‌ها هوای عالم بالا نمی‌کنند // این شعله‌ها صعود فراموش کرده‌اند

ج) ما همچو شر تلخی غربت نکشیدیم // در نقطه آغاز به انجام رسیدیم

د) پای ایمان جهانی در خم لغزیدن است // بر می‌یار زآستین، ای دشمن دین دست را

ه) در تنور سرد خودداری نمی‌آید ز نان // درد و داغ عشق را بر خویش بستن مشکل است

الف - د - ب - ج - ب - ۴

الف - ب - ۴

الف - ب - ۴

الف - ب - ۴

@drhs1012

www.drhs.ir

-۹ در کدام گزینه، ایهام سبب پدیداری جناس همسان است؟

(۱) به که نالم که اندر نسل آدم // بدیدم کادمی خویی نماندهست

(۲) پس دستم داد تا ببوسم دستش // این کار نکو نگر که چون دستم داد

(۳) چو سرو در چمنی راست در تصور من // چه جای سرو که مانند روح در بدنی

(۴) قاصد منزل سلمی که سلامت بادش // چه شود گر به سلامی دل ما شاد کند

-۱۰ آرایه‌های قطعه شعر زیر در کدام گزینه به درستی آمده‌اند؟

«نَفْعَهُ دَرِ نَغْمَهِ افْكَنَهُ // إِيْ مَسِيحُ مَادِرُ // إِيْ خُورْشِيدُ // إِيْ مَهْرَبَانِيْ بِيْ دَرِيْغُ جَائِتُ // باْ چَنْگِ تَمَامِيْ نَأْذِيْرُ توُ // سَرُودُهَا مَىْ تَوَانَمَ كَرَدُ // غَمَ نَانَ اَغْرِيْ بَغْذَارَدُ»

(۱) کنایه - تشبيه - اغراق - استعاره - ایهام - مجاز - جناس

(۲) تلمیح - استعاره - ایهام - مجاز - جناس

(۳) پارادوکس - ایهام - حس‌آمیزی - تشبيه - واج‌آرایی

(۴) حس‌آمیزی - پارادوکس - تشخیص - تناسب - استعاره

-۱۱ کدام گزینه در بردارنده آرایه‌های تشخیص، مجاز، پارادوکس و اغراق است؟

(۱) دین و دنیا و دل و جان همه دادم چه کنم؟ // وای بر حال کسی کاوست گرفتار کسی!

(۲) چه سان خورشید رویت را مه تابان توان گفتمن؟ // که از روی تو تا ماه از زمین تا آسمانستی

(۳) کجایی؟ ای قدرها از کف اغیار نوشیده! // که از جام غمت خونابه خواری‌های من بینی

(۴) شستم ز می، در پای خم، دامن ز هر آلودگی // دامن نشوید کس چرا ز آبی بدین پالودگی؟

-۱۲ در کدام گزینه، نقش واژه مشخص شده در کمانک مقابل «عبارت» نادرست است؟

(۱) سجدۀ شکر کرد خدای را (متهم)

(۲) شمار آن به قیامت مرا باید داد (متهم)

(۳) نگوییم که مرا سخت در بایست نیست (مفهول)

-۱۳ صرف صیغه‌های امر جمع مجھول و ماضی ساده سوم شخص مجرّد مجھول و صورت معلوم از هر یک، در همان شخص و شمار، در کدام گزینه به دقیق‌ترین شکل آمده است؟

(۱) سِنَدَه بشوید (ستانید) - سِنَدَه بِشَدَ (پستد)

(۲) بازگردانیده شوید (بازگردانید) - بازگردانده شد (بازگردانید)

(۳) پرسیده شوید (پرسید) - پرسیده شد (پرسید)

-۱۴ در تمام گزینه‌ها، واژه مشخص شده در هیچ یک از نقش‌های اصلی اسم در جمله به کار نرفته است، به استثنای گزینه.....

(۱) شنوده‌ام که او بالحسن و پرسش وقت باشد که به ده درم درمانده‌اند.

(۲) امیر را هیچ ندیدمی تا آن گاه که نامه‌ها آمد از پسران علی تکین.

(۳) من بازگشتم و این چه رفت با بونصر بگفتمن. سخت شاد شد.

(۴) چیزی که در او کراحتی نبود می‌فرستاد. من به آغازی خادم می‌دادم و خیر خیر جواب می‌آوردم.

-۱۵ در کدام گزینه، نوع دستوری واژه مشخص شده با نقش آن در جمله تفاوتی ندارد؟

(۱) بخواند و بگفت: نیک آمد. (۲) حلal تر مال هاست.

(۳) فراختر بتوانند زیست. (۴) اندک‌ماهیه ضیعتی دارند.

-۱۶ کدام گزینه در بردارنده نمونه‌ای یک مثال است؟

(۱) «خیره‌رویی ز تیره‌رایی به» // بی‌زبانی ز ژاژخایی به»

(۳) «چون تو کردی ز ژاژ خود آغاز // گوش‌ها در کند به روی فراز» // گوش‌ام از بشنوش بگرید زار»

-۱۷ کدام عبارت می‌تواند با عترت زیر قرابت مفهومی برقار کند؟

«بر این چه می‌گذرد دل منه که دجله بسی // پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد»

(۱) قدم بر آتش نهادن بر طبع آسان‌تر از آن که بر موافقت علم رفتن، و بر صراط هزار بار گذشتن بر دل جاهل آسان‌تر از آن آید که یک مسأله از علم آموختن.»

(۲) «متصرف جاهل آن بود که صحبت پیری نکرده باشد، و از بزرگی ادب نیافته، و گوش‌مال زمانه نچشیده، و به نابینایی کبودی اندر بوشیده و خود را در میان ایشان انداخته.»

(۳) «علمای غافل آنان باشند که دنیا را قبله دل خود گردانیده باشند، و پرستش سلاطین بر دست گرفته و در گاه ایشان را طوفانگاه خود گردانیده.»

(۴) «گروهی از ملاحده که تعلق بدین طریق دارند، همین گویند که علم ما به هیچ چیز درست نیاید. پس ترک علم ما را تمام‌تر از اثبات آن باشد. و این از حمق و ضلالت و جهالت ایشان بود.»

-۱۸- کدام گزینه با مفهوم حاصل از عبارت قرآنی «تعز من تشاء و تذل من تشاء» همخوانی دارد؟

- ۱) «همه برگ بودن همی ساختی // به تدبیر رفتن نپرداختی
قیامت که بازار مینو نهند // منازل به اعمال نیکو دهنده»
- ۲) «یکی حلقه کعبه دارد به دست // یکی در خراباتی افتاده مست
گر این را بخواند، که نگذارش؟ // ور آن را برآند، که باز آردش؟»
- ۳) «من آن وز را قدر نشناختم // بدانستم اکنون که در باختم
چه کوشش کنند پیر خر زیر بار؟ // تو می رو که بر بادپایی سوار»
- ۴) «تو را نیز چندان بود دست زور // که پایت نرفته است در ریگ گور
منه دل بر این سالخورده مکان // که گنبد نپایید بر او گردکان»

-۱۹- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

«یقین مرد را دیده بیننده کرد // شد و تکیه بر آفریننده کرد»

- ۱) چو کارمن مرا بایست کردن // فکنند کاهله کردن ز گردن
- ۲) تو آن ساعت مگر مؤمن نبودی // و گر بودی بدلن این نبودی
- ۳) حقیقتین شوواز خود گذر کن // به جز حق لزوج خود بدر کن
- ۴) شرک بالشد از تو با معبود تو // جز توکل جز که تسليم تعلم

-۲۰- کدام گزینه با بیت زیر تقابل مفهومی دارد؟

«رزق هر چند بی گمان برسد // شرط عقل است جستن از درها»

- ۱) رزق جستن به حیله شیطانی است // شیطنت را لقب حیله منهید
- ۲) نه هر قسمت که پیش آید نشاط است // نه هر پایه که زیرافت بساط است
- ۳) چو روزی بخش ما روزی چنین کرد // گهی روزی دوا باشد گهی درد
- ۴) گرچه نکوست رزق فراخ از قضا ولیک // قانع شدن به رزق مقدر نکوتر است

-۲۱- کدام گزینه از «فضیلت قناعت» نمی گوید؟

- ۱) خداوند از آن بندۀ خرسند نیست // که راضی به قسم خداوند نیست

۲) با نان چوین خویش حقا که به است // کآلوده به پالوده هر خس بودن

- ۳) ندهد فرصت گفتار به محتاج کریم // گوش این طایفه آوای گدا نشنیده است

۴) چه می خواهم از طارم افراشت؟ // هیعنی بس از بهر یکذاشت

-۲۲- کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها قرابت مفهومی ندارد؟

- ۱) ما از آن سال بسی یافته‌ایم // کز بلندی رخ بر تافت‌ایم

۲) گر در اوج فلکم باید مرد // عمر در گند به سر نتوان برد

-۲۳- با توجه به مفهوم، در کدام گزینه، شاعر تائر خود را از غفلت پیشینیان بیان می کند؟

- ۱) در آن تاریک شب می گشت پنهان // فروغ خرگه خوارزمشاهی

۲) در آن دریای خون در قرص خورشید // غروب آفتاب خویشن دید

- ۳) ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک // خدا داند چه افسرها که رفته

۴) به فرزندان و یاران گفت چنگیز // که گر فرزند باید باید این سان

-۲۴- مفهوم مشترک از انتباقي میان تصاویر بیت زیر با کدام گزینه حاصل می شود؟

«سر و را هیچ از این نیست و به همه وقتی خوش است و این است صفت آزادگان»

- ۱) «ای بسا اسب تیز رو که بماند // که خر لنگ جان به منزل برد

بس که در خاک تن درستان را // دفن کردیم و زخم خورده نمرد»

- ۲) «آن شنیدی که لاغری دانا // گفت باری به ابلهی فربه؟

اسب تازی و گر ضعیف بود // همچنان از طویله‌ای خر به»

- ۳) «ای که مشتاق منزلی، مشتاب // پند من کار بند و صبر آموز

اسب تازی دو تگ رود به شتاب // وأشترا آهسته می رود شب و روز»

- ۴) «نه به استر بر سوارم، نه چو اشترا زیر بارم // نه خداوند رعیت نه غلام شهریارم

غم موجود و پریشانی معده ندارم // نفسی می زنم آسوده و عمری می گذارم»

@drhs1012

www.drhs

- ۲۵- مضمون کدام بیت‌ها، به ترتیب، عبارت است از «دم غنیمت‌شماری»، «استغنا در عین احتیاج»، و «ضرورت محاسبه اعمال پیش از مرگ»؟

الف) چون که با بی‌برگی غربت بساخت // برگ بی‌برگی به سوی او بتاخت

ب) دگر نسازدم آب و هوای این گلشن // که آب خضر و دم عیسوی کند ضرم

ج) من نیم موقوف نفح صور همچون مردگان // هر زمانم عشق جانی می‌دهد زافسون خویش

د) چو داد از تن خویشتن داد مرد // چنان دان که پیروز شد در نبرد

ه) حساب من چه کند یار؟ آن چنان بهتر // که او شمار خود و من شمار خویش کنم

۱) ج - الف - د ۲) د - ب - ه ۳) ب - ج - الف ۴) الف - ه - ب

عربی، زبان قرآن (۲) (ویژه غیر علوم انسانی)

توجه: سوالات ۲۶ تا ۵۰ درس عربی، زبان قرآن (۲) برای داوطلبان «غيرعلوم انسانی» و «علوم انسانی» کاملاً مجزا می‌باشد. لطفاً در پاسخگویی دقت فرمایید.

■ ■ عَيْنُ الْأَصْنَحِ وَ الْأَدْقَ في الجواب للترجمة من أو إلى العربية: (۲۶-۳۵)

- ۲۶- (اقرأُ و رَيْكَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلَمَ بِالْقَلْمَنْ):

۱) بخوان که پروردگارت گرامی‌ترین است، همو که با قلم یاد داد!

۲) بخوان خداوند کریمت که با قلم تعلیم داده است!

۳) بخوان پروردگار گرامی‌ات را که با قلم یاد داد!

۴) بخوان که پروردگارت کریم است، همانا کسی که با قلم یاد داده است!

- ۲۷- (... رَيْتَا آمَنَا فَأَخْفَرْ لَنَا وَ ازْجَنْنا وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ):

۱) پروردگار؛ ایمان آورده بودیم پس ما را مورد مغفرت قرار ده که تو بهترین رحم‌کنندگانی!

۲) ای خداوندگار؛ به تو ایمان می‌آوریم پس ما را بخشای و بر ما رحمت آور که تو خوب‌ترین رحمت‌کننده هستی!

۳) پروردگار؛ ایمان آورده‌یم پس ما را بیامرز و به ما رحم کن که تو بهترین رحم‌کنندگانی!

۴) ای پروردگار ما؛ ایمان آورده‌ایم پس ما را مورد مغفرت قرار ده و رحم کن که تو رحم‌کننده خوبی هستی!

- ۲۸- «من أَحَبَّ أَعْمَالَنَا إِلَى اللَّهِ إِدْخَالُ السُّرُورِ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ!»:

۱) از دوست داشتنی‌ترین کارها نزد خداوند، داخل شدن شادی در دل مؤمن است!

۲) از محبوب‌ترین کارهایمان نزد خدا، ورود خوشحالی در دل‌های اشخاص مؤمن است!

۳) از کارهای محبوب ما نزد خداوند، وارد کردن خوشحالی در دل افراد با ایمان است!

۴) از دوست داشتنی‌ترین کارهای ما نزد الله، داخل کردن شادی در دل‌های مؤمن است!

- ۲۹- «سُمِّيَتْ سُورَةُ الْحُجَّرَاتِ عِنْ بَعْضِ الْمُفَسِّرِينَ بِسُورَةِ الْأَخْلَاقِ لِأَنَّهُ جَاءَتْ فِيهَا وَصَابَا أَخْلَاقِيَّةَ قِيمَةً!»:

۱) برخی مفسران سوره حجرات را سوره اخلاق نامیده‌اند، زیرا در آن توصیه‌های اخلاقی با ارزشی ذکر شده است!

۲) سوره حجرات نزد برخی مفسران سوره اخلاق نامیده شده است؛ برای اینکه در آن سفارش‌های اخلاقی ارزشمندی امده است!

۳) بعضی از مفسران به خاطر سفارش‌های اخلاقی ارزشمندی که در سوره حجرات آمده است، آن را سوره اخلاق نامیده‌اند!

۴) نزد بعضی از مفسران سوره حجرات، سوره اخلاق نامیده می‌شود، چه، در آن وصایای اخلاقی ارزشمندی آمده است!

- ۳۰- «لَا تَعْنِدُوا عَلَى صِدَاقَةِ الْجَاهِلِ لِأَنَّهُ يَرِيدُ حِيرَكُمْ وَ لَكُنْ يَضْرُكُمْ بِصِدَاقَتِهِ!»:

۱) به راستگویی نادان اعتماد نکنید، چرا که او خوبی را برای شما می‌خواهد، ولی با راستگویی خود به شما آسیب می‌رساند!

۲) نباید به دوستی نادان اعتماد کنید، زیرا او خیرتان را می‌طلبد، هر چند با دوستی خود گاهی به شما ضرر می‌زند!

۳) هرگز به دوستی افراد نادان اعتماد نداشته باشید، چه، فرد نادان خوبی‌تان را می‌خواهد، اما با صداقت خود ضرر می‌رساند!

۴) به دوستی نادان اعتماد نکنید، زیرا او خیر شما را می‌خواهد، ولی با دوستی خود به شما آسیب می‌زند!

■ عِنْ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤٠-٣٨)**٣٨ - وَإِذَا خَاطَيْهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا:**

(۱) خاطب: فعل ماضٍ - **المخاطب** - مصدر (من باب مفاجلة) / فعل و فاعله «الجهلون»

(۲) قالوا: فعل ماضٍ - للغائبين - ليس له حرف زائد / فعل و مع فاعله، جملة اسمية

(۳) الجاهلون: اسم - جمع سالم للمذكر - مصدره «جهل» / مبتدأ لـ «قالوا»

(۴) هم: اسم - ضمير متصل - للغائبين / مفعول (= مفعول به) لفعل «خاطب»

٣٩- **﴿إِنَّمَا وَرَكَّبَ الْأَكْرَمُ الَّذِي عَلِمَ بِالْقَلْمَنِ﴾:**

- ١) الأَكْرَمُ: اسم - مفرد - مذكر - اسم مبالغة / مبتدأ
 ٢) رب: اسم - مفرد - مذكر - اسم تفضيل / خبر
 ٣) إِنَّمَا: فعل أمر - المخاطب - مزيد ثالثي / فعل و مع فاعله جملة فعلية
 ٤) عَلِمَ: فعل مضارع - الغائب - مصدره من باب «فَعَلَ» / فعل و فاعل
 ٤٠- «كَانَتْ مَكْتَبَةُ جَنْدِي سَابُورِ فِي خُوزَسْتَانِ أَكْبَرُ مَكْتَبَةٍ فِي الْعَالَمِ الْقَدِيمِ!»:
 ١) مَكْتَبَةٌ: اسم - مفرد - مؤنث - اسم مكان من مصدر «مكتبة»
 ٢) أَكْبَرُ: اسم - مفرد - مذكر - اسم تفضيل جمعة «أكابر»
 ٣) الْعَالَمُ: اسم - مفرد - مذكر - اسم فاعل من مادة «ع ل م»

■ ■ إِنْرِاقُ النَّصْنَ الْتَّالِيِّ وَ أَجْبُ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٤٣-٤٤) بِمَا يَنْسَبُ إِلَيْهَا:

من أهم أصول التربية الإسلامية هي تقديم نماذج تربوية و ارائة أسوة أخلاقية حتى يأخذ المتعلم فكرة صافية و يهتدي بها و يتلزم بإجرائها، منها مواعظ لقمان الحكيم القيمة التي قدّمتها لابنه خلال آداب و أصول أخلاقية. بعضها تأمر بـأمور و بعضها تحذر عن أمور أخرى. فمن الأمور المنهي عنها في مذهبنا هي الجدال و المراء. لقد صرّح القرآن الكريم بأنّ الإنسان بطبيعة مجادل بزعم وجود الحجج البراهين و بما نوعان: نوع منها مذموم و الآخر هو محمود. أما المحمود فهو ما تعلق بإظهار الحق و الدلالة عليه و الدعوة لله و قد جاء في القرآن «و جادلهم بالتي هي أحسن» و النوع الآخر الجدال بالباطل و الهدف منه كتمان نور الحق و إثارة الفتنة و الدافع إلى هذا النوع من الجدال هو الكبّر و العجب بالنفس التي تمنع عن قبول الحق و العمل به و يؤدي إلى هلاك صاحبه و يضلّه و يعميه فهو من أخطر آفات اللسان الذي خرّ منها.

٤١- **عِنْ الْخَطَا حَسْبُ النَّصْنَ:**

- ١) الجدال و المراء منهي عنهما إلا في نوعه محمود!
 ٢) النصائح التي تهدي الشباب، تحتوي على الأمر و النهي!
 ٣) من أهم أصول التربية الإسلامية هي الجدال في جميع أنواعه!

٤٢- **عِنْ الْخَطَا:**

- ١) الإحسان بطبيعة لا يحبّ الجدال و يخضع للبراهين و الأدلة!
 ٢) من يجادل باطلًا، يكتم الحق و يثير الفتنة!
 ٣) بعض آفات اللسان أحذر من بعضها حسب نوعيتها!

٤٣- **عِنْ عَبَارَةٍ أَوْ آيَةٍ تُشَيرُ إِلَىِ الْجَدَالِ الْمَدْوُحِ:**

- ١) وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَجَادِلُ فِي اللهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَ لَا هُدًى وَ لَا كِتَابٌ مُّنِيرٌ!
 ٢) فَلَا تُجَادِلُوا السُّفَهَاءِ فِيمَا يَعْلَمُونَ فَتَصْبِحُونَ فِي جَهَالَتِهِمْ!
 ٣) «الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ، كَبُرُّ مُفَتَّأَ عِنْدَ اللهِ»
 ٤) «وَ لَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»

■ ■ عِنْ الْمَنَاسِبِ لِلْجَوابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٤٥-٤٦)٤٤- **عِنْ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمٌ لِمَكَانٍ:**

- ١) بَيْثُنا قَرْبُ بَيْتِ جَدِّي فِي جَنْبِ السَّاحَةِ!
 ٢) مَلَاعِبُ مَدِينَتِنَا بَعِيدَةُ عَنَّا!
 ٣) مَتْجَرُ وَالِّي يَقْعُدُ فِي خَارِجِ الْمَدِينَةِ!

@drhs1012

www.drhs.ir

٤٥- عین الخطأ:

١) الغيبة: و هي من أهم أسباب قطع التواصل بين الناس!

٢) سوء الظن: و هو اتهام شخص لشخص آخر بدون دليل منطقى!

٣) التجسس: و هو محاولة قبيحة لكشف أسرار الأصدقاء فقط!

٤) المشاغب: الشخص الذي يتكلم مع الذي خلقه في الصفة و يكون قليل الأدب!

٤٦- عین ما فيه اسم التفضيل:

١) إذا ملك الأرض! هكذا الأفضل!

٣) ليُبعد عن شر الأعداء في كل الأحوال!

٤٧- عین فعلًا لا يتغير زمانه في الترجمة:

١) كان الأطفال يلعبون بالكرة على الشاطئ!

٣) لا يكُلُّ الله نفساً إلا وسنها!

٤٨- عین ما فيه يمكن أن يترجم فعل الشرط بوجهين:

١) أغنم الناس، من جمع علم الناس إلى علمها!

٣) مثل قال: «من يكتب لا يتجنح»!

٤٩- عین الجملة التي فاعلها اسم المكان:

١) إن يُقل العطاز إلى خارج مدينة طهران فهو خير عمل!

٣) المهندس يبني المصنوع في وطنه يُفتح!

٥٠- عین أداة شرط لأنثر على آخر الفعل:

١) إذا اجتَهَنْتَ، تَجْحَدْ!

٣) من يُحاول كثيراً، يصل إلى هدفه!

■ ■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية: (٣٥-٣٦)

٢٦- **﴿وَاقْصُدْ فِي مُشِيكْ وَاغْضُضْ مِنْ صُوتِكِ إِنْ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتَ لَصُوْثُ الْحَمِيرِ﴾:**

١) و در راه رفتن میانه روی کن، و صدایت را پایین بیاور، زیرا بدترین صداها بی گمان صدای خران است!

٢) و در راه رفتن معتدل باش و صوت را پایین بیاور، زیرا بی گمان صدای خران بدتر از همه صداهast!

٣) و در راه رفتن میانه روی کن، و صدایت را کم کن، زیرا بدترین صداها صدای خران است!

٤) و در راه رفتن معتدل باش، و صدایت را کم کن، چون بدتر از همه بی گمان صدای خران است!

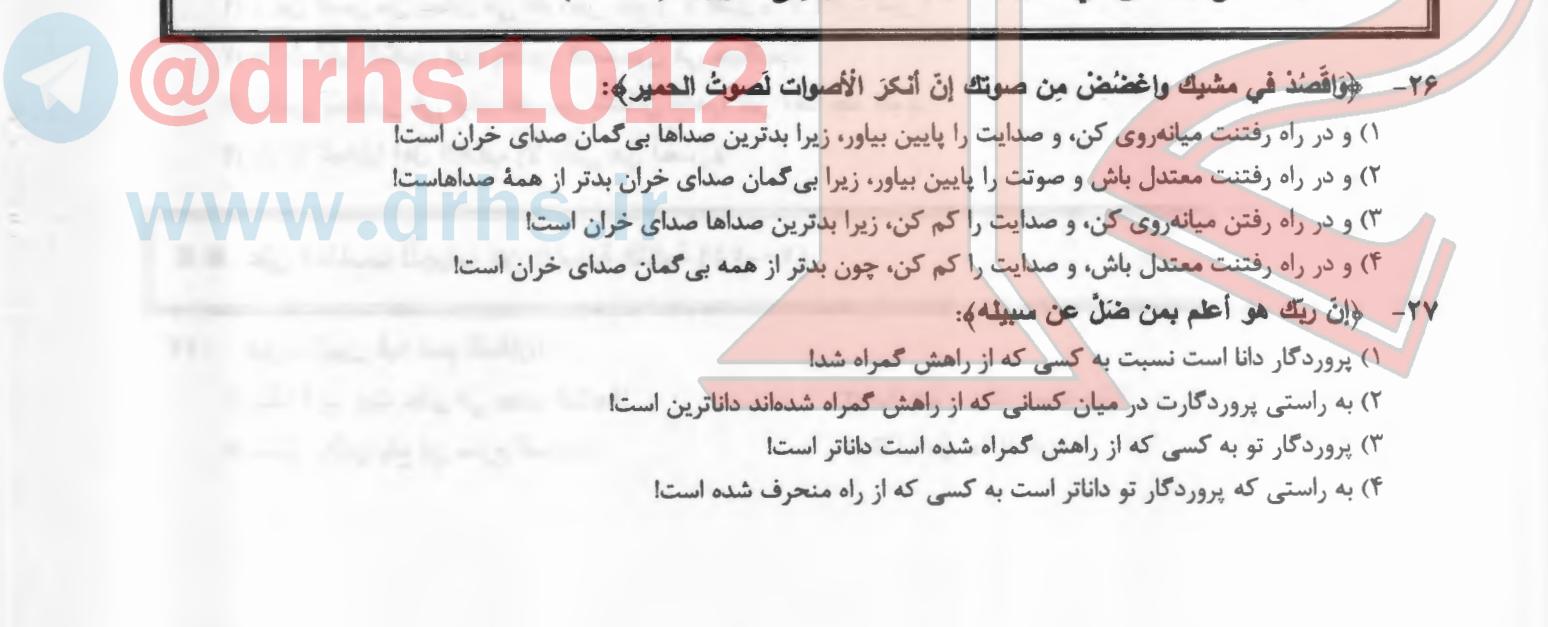
٢٧- **﴿إِنْ رِيْكْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضُلَّ عَنْ مَسِيلِهِ﴾:**

١) پروردگار دانا است نسبت به کسی که از راهش گمراه شد!

٢) به راستی پروردگارت در میان کسانی که از راهش گمراه شده‌اند داناترین است!

٣) پروردگار تو به کسی که از راهش گمراه شده است داناتر است!

٤) به راستی که پروردگار تو داناتر است به کسی که از راه منحرف شده است!

٢) مَنْ عَلِمَ عِلْمًا، فَلَهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهِ لَا يَنْفَعُ مِنْ أَجْرِ الْعَالِمِ!
٤) إِنْ تَقْرَأْ إِنْشَاعَكَ أَمَامَ الطَّلَابِ فَسُوفَ يَتَبَاهَ رَمِيلُكَ الْمَشَاغِبُ!

٢) أَحِبَّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ!
٤) شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْقِدُ الْأَمَانَةَ وَلَا يَجْتَبِي الْخِيَانَةَ!

٣٦ - عين الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- ١) مَنْ يَفْكَرُ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلُمُ مِنَ الْخَطَاً غَالِبًا!
- ٣) مَا فَعَلْتُ مِنَ الْخَيْرَاتِ، وَجَدَنَّهَا ذَخِيرَةً لِآخِرِكَ!

٣٧ - عين الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- ١) مَنْ غَلَبْتُ شَهْوَتِهِ عَلَيْهِ فَهُوَ شَرٌّ مِنَ الْبَاهِمِ!
- ٣) خَيْرٌ إِخْوَانِكُمْ مِنْ أَهْدَى إِلِيْكُمْ غَيْوَبَكُمْ!

■ ■ عين الصحيح في الإعراب والتحليل الصرفي (٤٠-٣٨)

٣٨ - «ذهب العاملون إلى بيوتهم بعد ما أتموا واجباتهم بدقة!»:

- ١) ذهب: فعل مضارٍ - للغائبين - مجرد ثلاثي - مبني / فعل و مع فاعله و جملة فعلية
- ٢) العاملون: جمع سالم للذكر - اسم فاعل (من الفعل المزيد ثلاثي) / فاعل و مرفوع باللاو
- ٣) بيوت: اسم - جمع مكسر أو تكسير (مفرده بيت، مذكر) - معرب / مضاف إليه و مضاف له «هم»
- ٤) واجبات: اسم - جمع سالم للمؤنث (مفرده واحد) - معرب / مفعول (=مفعول به) و منصوب

٣٩ - «أنزل الله سكينة على رسوله وعلى المؤمنين»:

- ١) أنزل: فعل مضارٍ - للغائب - مزيد ثلاثي من باب إفعال - متعدٌ - مبني / فعل و فاعله «الله»
- ٢) الله: لفظ الجلة - مفرد مذكر - معرب / مبني و مرفوع
- ٣) سكينة: اسم - مفرد مؤنث - مبني / مفعول (=مفعول به) و منصوب
- ٤) المؤمنين: اسم فاعل من باب إفعال - معرب / مجرور بحرف الجر بالفتحة

٤٠ - «يرشد الآباء والأمهات أولادهم إلى تعلم العلوم والمهارات!»:

- ١) يرشد: فعل مضارع - مجرد ثلاثي من مصدر «رشد» - معرب / فعل و فاعله الآباء
- ٢) الآباء: اسم - جمع مكسر أو تكسير مفرده «أب» - معرب / فاعل و مرفوع بالضمة
- ٣) أولاد: اسم - جمع مكسر مفرده «ولد» - مبني / مفعول به و منصوب و مضاف
- ٤) العلوم: اسم - جمع تكسير مفرده «علم» - معرب / مجرور بحرف الجر

■ ■ إقرأ النص التالي وأجب عن الأسئلة (٤١-٤٣) بما يناسب النص:

من أهم أصول التربية الإسلامية هي تقديم نماذج تربوية و اراثة أسوة أخلاقية حتى يأخذ المتعلم فكرة صافية و يهتدى بها و يتلزم بإجرائها، منها مواعظ لقمان الحكيم القيمة التي قدّمتها لابنه خلال آداب و أصول أخلاقية. بعضها تأثر بأمورٍ وبعضها تتهى عن أمورٍ أخرى. فمن الأمور المتهى عنها في مذهبنا هي الجدال و المراء. لقد صرّح القرآن الكريم بأنَّ الإنسان بطبيعة مجادلٍ بِرَغْم وجود الحجج البراهين و بما تواعن: نوع منها مذموم و الآخر هو محمود. أمّا المحمود فهو ما تطقَ بإظهار الحق و الدلالة عليه و الدعوة لله و قد جاء في القرآن (وَ جَاءَهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ). والنوع الآخر الجدال بالباطل و الهدف منه كتمان نور الحق و إثارة الفتن و الدافع إلى هذا النوع من الجدال هو الكبُرُ و الغُبُّ بالنفس التي تمنع عن قبول الحق و العمل به و يؤدي إلى هلاك صاحبه و يُصلِّه و يغْبِيه فهو من أخطر آفات اللسان الذي حرر منها.

٤١- عین الخطأ حسب النص:

- ٢) النصائح التي تهدى الشباب، تحتوي على الأمر والنهي!
 ٤) الكبير والغريب يمتهن عن قبول الحق ويسبيّن الجدال!
- ١) الجدال و المراء متهيّ عنهم إلا في نوعه المحمود!
 ٣) من أهم أصول التربية الإسلامية هي الجدال في جميع أنواعه!

٤٢- عین الخطأ:

- ٢) المجادل سيُصبح من الضاللين!
 ٤) بعض آفات اللسان أخطر من بعضها حسب نوعيتها!
- ١) الإنسان بطبيعة لا يحب الجدال ويُخضع للراهين والألة!
 ٣) من يجادل باطلًا، يكتم الحق ويثير الفتنة!

٤٣- عین عبارة أو آية تشير إلى الجدال المدحوب:

- ١) و من الناس من يجادل في الله بغير علم ولا هدى ولا كتابٍ مُنيرٍ!
 ٢) فلا تُجادلوا السفهاء فيما يعلمون فتصبحون في جهالتهم!
 ٣) «الذين يُجادلون في آيات الله بغير سلطانٍ أتواهم، كُبَرْ مقتاً عند الله»
 ٤) «و لا تُجادلوا أهل الكتاب إلا بالتي هي أحسن»

■ ■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٤٠-٤٤)

٤٤- عین ما ليس فيه اسم المكان:

- ٢) ملاعب مدینتنا بعيدة عننا!
 ٤) الدنيا مزرعة الآخرة!
- ١) بيتنا قرب بيت جدي في جنب الساحة!
 ٣) متجر والدي يقع في خارج المدينة!

٤٥- عین اسم التفضيل يختلف في المعنى:

- ٢) المحيط الهادئ أوسع من المحيط الأطلسي!
 ٤) هو أنساً سبعة أبيات في أقل من نصف ساعة!
- ١) سلمت على تلميذ أفضل!
 ٣) خير الأصدقاء من يساعد صديقه في الشدائ!

٤٦- عین الصحيح للفراغ: «يا معلمة! من فضلك... الدرس مرأة أخرى!»:

- ٤) لم تُشْرِحِ
 ٣) شرحت
 ٢) أشرخ
- ١) إقرئني

٤٧- عین الصحيح للفراغين: «.....الأستاذان مقالات و... ها في الجرائد!»:

- ٤) كتب - نشر
 ٣) كتب - نشر
 ٢) نشر - نشرا
- ١) كتب - نشرا

٤٨- عین الصحيح للفراغات: «... تَقْمَ أَنْ أَحْمَدْ ... تَعْلَمْ السَّبَاحَةَ فِي مَدَّةِ قَصِيرَةٍ؟!»:

- ١) أ - أمام
 ٢) هل - من

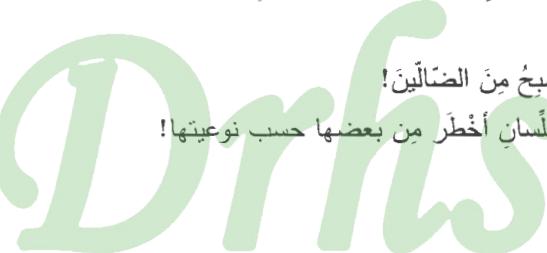
٤٩- عین الخطأ في المضاف و المضاف إليه:

- ١) جاء معلمو المدرسة إلى المختبر!

٣) وقف الطالب لأخذ الجوائز!

٥٠- عین الصحيح في «عصارة . مطابع . معاجم . كفار» على الترتيب:

- ١) اسم على وزن «فعالة» - اسم مكان - اسم مبالغة - اسم مفعول - اسم مبالغة
 ٢) اسم مبالغة - اسم مفعول - اسم مبالغة - اسم مبالغة
- ٤) اسم مبالغة - اسم مفعول - اسم مفعول - اسم فاعل
- ٣) اسم مبالغة «طلوسيلة» - اسم مكان - اسم مفعول - اسم فاعل

@drhs1012

www.drhs.ir

دین و زندگی (۲) (ویژه غیرعلوم انسانی)

توجه: سوالات ۵۱ تا ۷۵ درس دین و زندگی (۲) برای داوطلبان «غیرعلوم انسانی» و «علوم انسانی» کاملاً مجزا می‌باشد. لطفاً در پاسخگویی دقت فرمایید.

- ۵۱- تعبیر «وابستگی حیات روح بشر به آن» و «طراوت بخش به روح و درون انسان» و «اکسیر حیات» در وصف ..... است که آیه متناسب با آن نیز ..... می‌باشد.

(۱) آب - «وَجَلَّنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ كَهْ

(۲) دین - «النَّحْيَى بِهِ بَلَدَةٌ مَيْتَةٌ»

- ۵۲- این که انسان در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متفضاد از جانب مکاتب بشری بوده است ..... احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای است که ..... و ..... .

(۱) معلول - نیازهای طبیعی و غریزی او را پاسخگو باشد - به زندگی او جهت دهد.

(۲) علت - بتواند پاسخگوی نیازهای او باشد - سعادت بشر را تضمین کند.

(۳) علت - نیازهای طبیعی و غریزی او را پاسخگو باشد - به زندگی او جهت دهد.

(۴) معلول - بتواند پاسخگوی نیازهای او باشد - سعادت بشر را تضمین کند.

- ۵۳- آنچه سعادت انسان را تضمین می‌کند ..... است و زمانی انسان با آن رو به رو می‌گردد که ..... .

(۱) پاسخ صحیح به نیازهای طبیعی و غریزی - در سطح زندگی روزمره قرار گیرد و به این نیازها بیندیشد.

(۲) پاسخ صحیح به نیازهای طبیعی و غریزی - اندکی از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد.

(۳) پاسخ صحیح به نیازهای اساسی - اندکی از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد.

(۴) پاسخ صحیح به نیازهای اساسی - در سطح زندگی روزمره قرار گیرد و به این نیازها بیندیشد.

- ۵۴- از دست دادن عمر انسان که در پی عدم شناخت هدف حقیقی و یا دچار خطا شدن در شناخت آن هدف حاصل می‌شود مربوط به نیاز برتر ..... است و این دعای پیوسته امام سجاد (علیه السلام) که: «خدا ایام زندگانی

مرا به آن چیری اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای» مربوط به نیاز اساسی ..... است.

(۱) کشف راه درست زندگی - کشف راه درست زندگی - شناخت هدف زندگی

(۲) شناخت هدف زندگی - کشف راه درست زندگی - شناخت هدف زندگی

(۳) کشف راه درست زندگی - کشف راه درست زندگی - شناخت هدف زندگی

- ۵۵- دغدغه اصلی انسان‌های فکور و خردمند ..... است که آیه شریفه ..... پاسخی درخور برای این نیاز

برتر انسان می‌باشد.

(۱) کشف راه درست زندگی - «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ»

(۲) شناخت هدف زندگی - «إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ»

(۳) کشف راه درست زندگی - «رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لَنَّا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ»

(۴) شناخت هدف زندگی - «رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لَنَّا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ»

- ۵۶- دو ویژگی انسان به ترتیب ..... و ..... او را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند و این امر ..... متفاوت بودن شیوه هدایت او با سایر مخلوقات می‌باشد.

(۱) توانایی تفکر - قدرت اختیار و انتخاب - توانایی تفکر - علت

(۲) قدرت اختیار و انتخاب - توانایی تفکر - علت

(۳) قدرت اختیار و انتخاب - توانایی تفکر - معلول

- ۵۷- مسدود شدن دستاویز و راه بیهانه‌گیری انسان، مفهومی است که از تدبیر در آیه ..... حاصل می‌گردد:

(۱) «... قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى»

(۲) «وَالْعَصِيرُ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ، إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّيْرِ»

(۳) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَ لِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحِسِّنُكُمْ»

(۴) «رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لَنَّا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ»

- ۵۸- لازمه ماندگاری و استمرار یک پیام و دعوت ..... و از آن جا که همه پیامبران الهی، مردم را به امور مشترک فطری فراخوانده‌اند، .....

(۱) تبلیغ دائمی و مستمر آن همراه با ایمان استوار است - قرآن پیدایش ادیان گوناگون را قبول دارد.

(۲) تبلیغ دائمی و مستمر آن همراه با ایمان استوار است - محتوای اصلی استوار ایمان یکسان بوده اما در برخی احکام فرعی تفاوت داشتند.

(۳) رشد تدریجی سطح فکر مردم به موازات آن است - قرآن پیدایش ادیان گوناگون را قبول دارد.

(۴) رشد تدریجی سطح فکر مردم به موازات آن است - محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان بوده اما در برخی احکام فرعی تفاوت داشتند.

Drhs

@drhs1012

www.drhs.ir

۵۹- بین «جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم شدن یا تداوم دعوت انبیاء» و «فراموشی تدریجی تعالیم انبیاء با ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی و عدم توسعه کتابت» به ترتیب کدام نسبت برقرار است؟

- (۱) معلول و علت - معلول و علت
- (۲) معلول و علت - علت - علت و معلول
- (۳) علت و معلول - علت و معلول
- (۴) علت و معلول - معلول و علت

۶۰- دین به معنای ..... است و آن برنامه کلی که خداوند به انسان‌ها ارزانی داشته تا آنان را به هدف مشترکی که در خلق‌نشان قرار داده است برساند، ..... نام دارد.

- (۱) نوع خاص آفرینش - فطرت
- (۲) اطاعت از خدا و انبیاء - دین
- (۳) راه و روش - اسلام
- (۴) اصل قرار دادن فضایل اخلاقی - یکتاپرستی و حق‌گرایی

۶۱- از دقت در پیام ترجمه کدام آیه، مفهوم «عامل و ریشه بسیاری از اختلافات مذهبی، رشك و حسادت است و نه جهل و ناآگاهی» به دست می‌آید؟

- (۱) آنچه را مابه تو وحی کردیم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه نمودیم، این بود که دین را به پا دارید، و در آن تفرقه نکنید.
- (۲) اهل کتاب در آن، راه مخالفت نپیمودند مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند.
- (۳) [این دین] آینین پدرatan ابراهیم است و او شما را از پیش مسلمان نامید.
- (۴) ابراهیم نه یهودی بود و نه مسیحی؛ بلکه یکتاپرست (حق‌گرا) و مسلمان بود.

۶۲- «آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی» که از عوامل ..... است در مقابل «.....» است که از عوامل ..... می‌باشد.

- (۱) ختم نبوت - استمرار و پیوستگی در دعوت - تجدید نبوت
- (۲) تجدید نبوت - رشد تدریجی سطح فکر مردم - ختم نبوت
- (۳) ختم نبوت - رشد تدریجی سطح فکر مردم - تجدید نبوت
- (۴) تجدید نبوت - استمرار و پیوستگی در دعوت - ختم نبوت

۶۳- وجود ویژگی‌های «همیشگی بودن، ماندگاری، توانایی پاسخ به همه سوال‌ها و نیازهای انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها» برای دین اسلام مربوط به ..... می‌باشد و تعیین زمان ختم نبوت بر عهده ..... .

(۱) پیوایی و روزآمد بودن دین اسلام - خداوند است که می‌داند عوامل آن فراهم شده یا نه.

(۲) وجود امام معصوم بعد از پیامبر اکرم (ص) - آخرین پیامبر است که تشخیص می‌دهد در چه زمانی مردم می‌توانند کتاب آسمانی خود را حفظ کنند.

(۳) حفظ قرآن کریم از تحریف - خداوند است که می‌داند عوامل آن فراهم شده یا نه.

(۴) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی - آخرین پیامبر است که تشخیص می‌دهد در چه زمانی مردم می‌توانند کتاب آسمانی خود را حفظ کنند.

۶۴- شعر «نگار من که به مکتب نرفت و خط ننوشت / به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد» بر ..... پیامبر اکرم (ص) تأکید می‌کند و با آیه شریفه ..... نیز هم مفهوم است.

- (۱) درس ناخوانده بودن - «أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَاهُ قُلْ فَأَتُوا بِسُورَةِ مِثْلِهِ»
- (۲) اعجاز لفظی - «أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَاهُ قُلْ فَأَتُوا بِسُورَةِ مِثْلِهِ»

(۳) اعجاز محتوایی - «وَ مَا كُنْتَ تَتَلَوَّ مِنْ قِبَلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُهُ يَمِينِكَ إِذَا لَرَتَابَ الْمُبْطِلُونَ»

(۴) درس ناخوانده بودن - «وَ مَا كُنْتَ تَتَلَوَّ مِنْ قِبَلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُهُ يَمِينِكَ إِذَا لَرَتَابَ الْمُبْطِلُونَ»

۶۵- قرآن کریم کارهای خارق‌العاده‌ای را که پیامبران انجام می‌دهند که هیچ کس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آنها نبود ..... می‌نمد که به معنای ..... است و اندیشمندان اسلامی آن را ..... می‌نامند.

(۱) آیت - نشانه و علامت نبوت - معجزه

(۲) آیت - آشکار شدن عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور - معجزه

(۳) معجزه - نشانه و علامت نبوت - آیت

۶۶- خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، پیشنهاد کرده است تا ..... و برای این که عجز و ناتوانی آنها را نشان دهد، این پیشنهاد را ..... و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد ..... را هم به آنها داده است.

(۱) یکصد سوره همانند آن را بیاورند - به بیست سوره کاهش داده است - آوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن

(۲) کتابی همانند آن را بیاورند - به ده سوره کاهش داده است - آوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن

(۳) یکصد سوره همانند قرآن بیاورند - به بیست سوره کاهش داده است - آوردن حتی یک آیه مانند آیات قرآن

(۴) کتابی همانند آن را بیاورند - به ده سوره کاهش داده است - آوردن حتی یک آیه مانند آیات قرآن

- ۶۷ آیات شریفه «و السَّمَاءَ بَيَّنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ» و «أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» به ترتیب به ..... و ..... اشاره دارند که هر دو از مهر تأیید زندگان بر اعجاز ..... قرآن می باشند.
- (۱) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - لفظی
  - (۲) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - جامعیت و همه جانبه بودن - محتوایی
  - (۳) ذکر نکات علمی بی سابقه - انسجام درونی در عین نزول تدریجی - محتوایی
  - (۴) جامعیت و همه جانبه بودن - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - لفظی
- ۶۸ این حدیث امام باقر (علیه السلام) که می فرماید: «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش [قرآن] آورده است.» بیانگر ..... و از جنبه های اعجاز ..... قرآن است.
- (۱) جامعیت و همه جانبه بودن - لفظی
  - (۲) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - محتوایی
  - (۳) جامعیت و همه جانبه بودن - محتوایی
- ۶۹ «سخن گفتن از موضوع هایی همچون عدالت خواهی، علم دوستی، و معنویت»، «سخن گفتن درباره موضوعات متنوع»، و «سخن گفتن در مورد همه مسائل مهم و حیاتی» به ترتیب بیانگر کدامیک از جنبه های اعجاز قرآن کریم است.
- (۱) جامعیت و همه جانبه بودن - انسجام درونی در عین نزول تدریجی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت
  - (۲) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - ذکر نکات علمی بی سابقه
  - (۳) ذکر نکات علمی بی سابقه - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - جامعیت و همه جانبه بودن
  - (۴) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - انسجام درونی در عین نزول تدریجی - جامعیت و همه جانبه بودن
- ۷۰ همه موارد زیر از آیه شریفه «و السَّمَاءَ بَيَّنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ» دریافت می شود به جز ..... .
- (۱) نظریه انبساط جهان، یکی از مهم ترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم است حال آن که قرآن کریم این موضوع را ۱۴۰۰ سال قبل بیان کرده است.
  - (۲) آیه مؤید «جامعیت و همه جانبه بودن» از جنبه های اعجاز لفظی قرآن است.
  - (۳) بر طبق این نظریه، کهکشان ها با سرعت فوق العاده ای در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند.
  - (۴) این که جهان هستی مدام در حال گسترش و انبساط است، مفهوم آیه است.
- ۷۱ بین «ساختم زیبا و آهنگ موزون و دلنشیں کلمہ ها و جمله ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات قرآن با منع مردم از شنیدن قرآن توسط سران مشرکان» و «زیبایی لفظی با نفوذ خارق العاده قرآن در افکار و قلوب در طول تاریخ» به ترتیب کدام رابطه علیت برقرار است؟
- (۱) علت و معلول - علت و معلول
  - (۲) معلول و علت - معلول و علت
  - (۳) علت و معلول - معلول و علت
- ۷۲ گواه و دلیل نبوت خاتم پیامبران ..... و معجزه اصلی پیامبر اکرم (ص) ..... است.
- (۱) درس ناخوانده بودن - درس ناخوانده بودن
  - (۲) قرآن کریم - قرآن کریم
  - (۳) درس ناخوانده بودن - قرآن کریم
- ۷۳ «انتخاب مناسب ترین کلمات و عبارت ها برای رساندن معنای مورد نظر به بهترین وجه» و «قابل فهم و درک بودن جنبه اعجاز قرآن برای کسانی که زبان قرآن را نمی دانند و فقط از ترجمه ها استفاده می کنند» به ترتیب مربوط به اعجاز ..... و ..... می باشد.
- (۱) لفظی - لفظی
  - (۲) محتوایی - محتوایی
  - (۳) محتوایی - لفظی
- ۷۴ براساس آموزه های اسلامی و قرآنی، همه عبارات زیر درباره قرآن کریم درست اند به جز ..... .
- (۱) نه تنها میان آیات قرآن، تعارض و ناسازگاری نیست بلکه آیاتش دقیق تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند.
  - (۲) قرآن کریم نه تنها از فرهنگ دوران جاهلیت تأثیر نپذیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آنان مبارزه کرد.
  - (۳) ذکر نکات علمی قرآن فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه علوم باشد؛ یعنی پیامبر اکرم (ص).
  - (۴) این کتاب فقط از امور معنوی، یا آخرت و رابطه انسان با خدا سخن نمی گوید.
- ۷۵ آسان ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم ..... است.
- (۱) «فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِثْلَهِ»
  - (۲) «لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ»
  - (۳) «لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

@drhs1012

- ۷۴ براساس آموزه های اسلامی و قرآنی، همه عبارات زیر درباره قرآن کریم درست اند به جز ..... .
- (۱) نه تنها میان آیات قرآن، تعارض و ناسازگاری نیست بلکه آیاتش دقیق تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند.
  - (۲) قرآن کریم نه تنها از فرهنگ دوران جاهلیت تأثیر نپذیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آنان مبارزه کرد.
  - (۳) ذکر نکات علمی قرآن فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه علوم باشد؛ یعنی پیامبر اکرم (ص).
  - (۴) این کتاب فقط از امور معنوی، یا آخرت و رابطه انسان با خدا سخن نمی گوید.
- ۷۵ آسان ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم ..... است.
- (۱) «فَأَتُوا بِسُورَةٍ مِثْلَهِ»
  - (۲) «لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ»
  - (۳) «لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

- ۶۹ «سخن گفتن از موضوع هایی همچون عدالت خواهی، علم دوستی، و معنویت»، «سخن گفتن درباره موضوعات متنوع»، و «سخن گفتن در مورد همه مسائل مهم و حیاتی» به ترتیب بیانگر کدامیک از جنبه های اعجاز قرآن کریم است.

(۱) جامعیت و همه جانبه بودن - انسجام درونی در عین نزول تدریجی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

(۲) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - ذکر نکات علمی بی سابقه

(۳) ذکر نکات علمی بی سابقه - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - جامعیت و همه جانبه بودن

(۴) تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت - انسجام درونی در عین نزول تدریجی - جامعیت و همه جانبه بودن

- ۷۰ همه موارد زیر از آیه شریفه «و السَّمَاءَ بَيَّنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ» دریافت می شود به جز ..... .

(۱) نظریه انبساط جهان، یکی از مهم ترین کشفیات نجومی انسان در قرن بیستم است حال آن که قرآن کریم این موضوع را ۱۴۰۰ سال قبل بیان کرده است.

(۲) آیه مؤید «جامعیت و همه جانبه بودن» از جنبه های اعجاز لفظی قرآن است.

(۳) بر طبق این نظریه، کهکشان ها با سرعت فوق العاده ای در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند.

(۴) این که جهان هستی مدام در حال گسترش و انبساط است، مفهوم آیه است.

- ۷۱ بین «ساختم زیبا و آهنگ موزون و دلنشیں کلمہ ها و جمله ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات قرآن با منع مردم از شنیدن قرآن توسط سران مشرکان» و «زیبایی لفظی با نفوذ خارق العاده قرآن در افکار و قلوب در طول تاریخ» به ترتیب کدام رابطه علیت برقرار است؟

(۱) معلول و علت - معلول و علت

(۲) معلول و علت - علت و معلول

- ۷۲ گواه و دلیل نبوت خاتم پیامبران ..... و معجزه اصلی پیامبر اکرم (ص) ..... است.

(۱) درس ناخوانده بودن - درس ناخوانده بودن

(۲) قرآن کریم - قرآن کریم

(۳) درس ناخوانده بودن - قرآن کریم

- ۷۳ «انتخاب مناسب ترین کلمات و عبارت ها برای رساندن معنای مورد نظر به بهترین وجه» و «قابل فهم و درک بودن جنبه اعجاز قرآن برای کسانی که زبان قرآن را نمی دانند و فقط از ترجمه ها استفاده می کنند» به ترتیب مربوط به اعجاز ..... و ..... می باشد.

(۱) لفظی - لفظی

(۲) محتوایی - محتوایی

(۳) محتوایی - لفظی

دین و زندگی (۲) (ویژه علوم انسانی)

۵۱- مفهومی که از دقت در آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِبُوا لِلَّهِ وَلِرَسُولِ اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحِيِّكُمْ» به ذهن متبارد می‌گردد این است که .....

(۱) خدا و رسول انسان‌های زنده را دعوت می‌کنند و نه انسان‌های مرده را

(۲) دین به انسان زندگی و حیات می‌بخشد.

(۳) دین، حیات‌بخشی را گرامی می‌دارد و به آن توصیه می‌کند.

۵۲- نیازهای انسان که به تدریج به دل مشغولی و دغدغه او تبدیل می‌شوند و برآمده از .....

(۱) نیازهای طبیعی و غریزی - خلقت انسان و تفکر در سطح زندگی روزمره است.

(۲) نیازهای مهم‌تر - خلقت انسان و تفکر در سطح زندگی روزمره است.

(۳) نیازهای طبیعی و غریزی - سرمایه‌های ویژه‌ای است که خداوند به انسان عطا کرده است.

(۴) نیازهای برتر - سرمایه‌های ویژه‌ای است که خداوند به انسان عطا کرده است.

۵۳- مطرح شدن سؤال‌هایی همچون «زاد و توشه سفر به جهان دیگر چیست؟»، «کدام هدف است که می‌تواند با اطمینان خاطر زندگی را صرف آن نمود؟» و «خوبشختی انسان در سرای دیگر در گرو انجام چه کارهایی است؟» به ترتیب مربوط به نیازهای برتر ..... و ..... است.

(۱) کشف راه درست زندگی - شناخت هدف زندگی - درک آینده خویش

(۲) درک آینده خویش - کشف راه درست زندگی - شناخت هدف زندگی

(۳) درک آینده خویش - شناخت هدف زندگی - درک آینده خویش

(۴) کشف راه درست زندگی - درک آینده خویش - شناخت هدف زندگی

۵۴- دغدغه انسان‌های فکور و خردمند، یعنی نیاز برتر ..... از آن جهت دغدغه‌ای جدی است که .....

(۱) شناخت هدف زندگی - انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند.

(۲) کشف راه درست زندگی - انسان فقط یک بار به دنیا می‌آید و یک بار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند.

(۳) کشف راه درست زندگی - انسان باید از بین همه راههایی که پیش روی اوست راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد.

(۴) درک آینده خویش - انسان باید از بین همه راههایی که پیش روی اوست راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد.

۵۵- خداوند برنامه هدایت انسان را از طریق ..... می‌فرستد و انسان با ..... راه صحیح زندگی را می‌یابد و پیش می‌رود و با کنار هم قرار گرفتن ..... می‌توان به پاسخ سوالات اساسی دست یافت.

(۱) پیامبران - کسب معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها - عقل و وحی (۲) عقل - کسب معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها - عقل و تفکر

(۳) امامان معصوم - ایمان راسخ و عمل صالح - عقل و وحی (۴) ملائکه - ایمان راسخ و عمل صالح - عقل و تفکر

۵۶- مسدود شدن دستاویز و راه بهانه‌گیری انسان، مفهومی است که از تدبیر در آیه ..... حاصل می‌گردد:

(۱) ﴿رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لَنَلَا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ﴾

(۲) ﴿وَالظَّصْرُ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ، إِنَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّرِّ﴾

(۳) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِبُوا لِلَّهِ وَلِرَسُولِ اِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحِيِّكُمْ﴾

(۴) ﴿فَ..... قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ثُمَّ هَدَى﴾

۵۷- شعر آرزومندانه زیر از سعدی کدامیک از نیازهای برتر و اساسی انسان را مورد تأکید قرار می‌دهد و به چه موضوعی اشاره دارد؟

مرد خردمند هنرپیشه را // عمر دو بایست در این روزگار
تا به یکی تجربه آموختن // با دگری تجربه بردن به کار

(۱) کشف راه درست زندگی - بی تجربگی انسان در طول عمر خود

(۲) شناخت هدف زندگی - بی تجربگی انسان در طول عمر خود

(۳) شناخت هدف زندگی - تکرار نشدن دوباره عمر انسان

(۴) کشف راه درست زندگی - تکرار نشدن دوباره عمر انسان

۵۸- علت این که تعلیمات انبیاء به تدریج فراموش می‌شد یا به گونه‌ای تغییر می‌یافت که با اصل آن متفاوت می‌شد، ..... و ..... بود.

(۱) عدم استمرار و پیوستگی در دعوت - جزء سبک زندگی و آداب و فرهنگ مردم نشدن تعلیم الهی

(۲) ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی - عدم توسعه کتابت

(۳) در سطح فهم و درک مردم زمان خود نبودن تعالیم انبیاء - عدم سخن گفتن مناسب با درک مردم

(۴) نبود ویژگی‌های فطری مشترک میان انسان‌ها - عدم تبلیغ دین الهی در زمان‌های مختلف

@drhs1012

www.drhs.ir

- ۵۹- کدام عبارت با توجه به تعالیم اسلام و قرآن درست بیان شده است؟

- ۱) براساس آیات قرآن کریم، خداوند یک دین برای انسان‌ها فرستاده که بدان اسلام می‌گویند.
- ۲) خداوند به همه پیامبران فرمان داده است تا ادیان مختلف را در میان مردم تبلیغ کنند.
- ۳) محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان است و در احکام فرعی نیز با یکدیگر تفاوت نداشته‌اند.
- ۴) تفاوت‌ها در محتوای اصلی دعوت پیامبران سبب تفاوت در دین‌ها شده است.

- ۶۰- وجود فرستادگان الهی و راهنمایان دین» و «عادلانه بودن نظام هستی» و «عبادت و بندگی خدا با انجام واجبات و ترک محظمات» به ترتیب در حیطه کدامیک از برنامه‌های اسلام جای دارند؟

- ۱) عمل - عمل - ایمان
  - ۲) ایمان - عمل - ایمان
  - ۳) ایمان - ایمان - عمل
  - ۴) عمل - ایمان
- با دقت در آیه شریفه «قولوا آمنا بالله .... لا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ» تحقق عدم تفرقه و اختلاف بین

پیام آوران الهی، در این نکته اصلی است که بدانیم:

- ۱) همه پیامبران، دارای معجزه، برخوردار از مقام «عصمت» و «وحی» و «الگو» و اسوه نیکو برای انسان‌ها بوده‌اند.
- ۲) آنان همه یک برنامه و هدف مشخص را دنبال و همه یکدیگر را تأیید کرده‌اند.
- ۳) محتوای اصلی دعوت پیامبران، در هر زمان پاسخ‌گویی به نیازهای فطری انسان‌ها بوده است.
- ۴) همه پیامبران، انسان‌های شایسته و بزرگوار زمان خود در اخذ پیام و مأموریت الهی بودند.

- ۶۱- این که «روزه ماه مبارک رمضان بر هر مکلفی واجب است اما اگر روزه برای شخص ضرر داشته باشد، بر او حرام می‌شود» با در نظر گرفتن ..... از ویژگی‌های دین مبین اسلام است که از حدیث شریف ..... استنباط می‌گردد.

- (۱) وجود قوانین تنظیم‌کننده - «وَ مَنْ يَتَّبِعَ غَيْرَ إِلَاسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»
- (۲) وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم (ص) - «لَا ضَرَرَ وَ لَا ضَرَارَ فِي إِلَاسْلَامِ»
- (۳) وجود قوانین تنظیم‌کننده - «لَا ضَرَرَ وَ لَا ضَرَارَ فِي إِلَاسْلَامِ»

(۴) وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم (ص) - «وَ مَنْ يَتَّبِعَ غَيْرَ إِلَاسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَ هُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ»

- ۶۲- «تشخیص این که در چه زمانی مردم به مرحله‌ای می‌رسند که می‌توانند کتاب آسمانی خود را حفظ کنند» و «تشخیص نیاز یا عدم نیاز به پیامبر در هر زمان» و «تعیین زمان ختم نبوت» به ترتیب با ..... و ..... و ..... است.

- (۱) خدا - خدا
- (۲) پیامبر - خدا
- (۳) پیامبر - پیامبر - پیامبر

- ۶۳- تناسب معجزه هر پیامبر با زمان و زمانه خود ..... است و آیه شریفه ..... اشاره کننده به معجزه‌ای است که امروز اثری از آن باقی نمانده است.

(۱) معلوم گوناگونی معجزات پیامبران الهی - «أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَاهُ قُلْ فَأَتُوا بِسُورَةِ مِثْلِهِ ...»

(۲) علت پایین بودن سطح درک و فهم انسان‌ها - «أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَاهُ قُلْ فَأَتُوا بِسُورَةِ مِثْلِهِ ...»

(۳) معلوم پایین بودن سطح درک و فهم انسان‌ها - «أَتَى أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْنِ كَهْيَةً الطَّيْرِ ...»

(۴) علت گوناگونی معجزات پیامبران الهی - «أَتَى أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطَّيْنِ كَهْيَةً الطَّيْرِ ...»

- ۶۴- نهایت عجز و ناتوانی شکاکین در الهی بودن قرآن کریم را در آیه شریفه ..... و یکی از جنبه‌های اعجاز محتوایی را در آیه شریفه ..... مشاهده می‌کنیم.

(۱) «فُلْ فَأَتُوا بِسُورَةِ مِثْلِهِ» - «وَ السَّمَاءُ بَنَّا هَا بَأْيَدِ وَ أَنَا لَمَوْسِعُونَ»

(۲) «يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنَ» - «وَ السَّمَاءُ بَنَّا هَا بَأْيَدِ وَ أَنَا لَمَوْسِعُونَ»

(۳) «فُلْ فَأَتُوا بِسُورَةِ مِثْلِهِ» - «وَ مَا كُنْتَ تَتَلَوُ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُطْهُ يَمِينِكَ إِذَا لَرْتَابَ الْمُبْطَلِوْنَ»

(۴) «يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنَ» - «وَ مَا كُنْتَ تَتَلَوُ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُطْهُ يَمِينِكَ إِذَا لَرْتَابَ الْمُبْطَلِوْنَ»

- ۶۵- این که «میان آیات قرآن کریم نه تنها تعارض و ناسازگاری ای نیست بلکه آیاتش در عین هماهنگی با یکدیگر و مؤید همدیگرند» مربوط به موضوع ..... و از جنبه‌های اعجاز ..... بوده و عبارت نورانی مرتبط با آن ..... است.

(۱) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - لفظی - «خداوند آنچه را که امتحان را روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش [قرآن] آورده است.»

(۲) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - محتوایی - «أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

(۳) جامعیت و همه جانبه بودن - محتوایی - «أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَ لَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

(۴) جامعیت و همه جانبه بودن - لفظی - «خداوند آنچه را که امتحان را روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش [قرآن] آورده است.»

۶۷- اندیشمندان اسلامی کارهای خارق العاده پیامبران را از آن جهت ..... می نامند که ..... و آیه شریفه ..... بیانگر «تحدی» قرآن کریم است.

- (١) معجزه - نشانه و علامت نبوت هستند. - **﴿إِنَّمَا قَدْ جَعَلْتُكُمْ بِآيَةً مِّنْ رِّبْكُمْ أَنَّى أَخْلُقُ لَكُمْ مِّنَ الطِّينِ ...﴾**

(٢) آیت - عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار می شود. - **﴿إِنَّمَا قَدْ جَعَلْتُكُمْ بِآيَةً مِّنْ رِّبْكُمْ أَنَّى أَخْلُقُ لَكُمْ مِّنَ الطِّينِ كَهْيَةُ الطَّيْرِ ...﴾**

(٣) معجزه - عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار می شود. - **﴿فَلَمَّا لَّمْ يَجْعَلْنَاهُ إِلَّا مَا يَرَوْنَاهُ أَنْجَعَتْهُ الْأَنْسُ وَالْجُنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنَ ...﴾**

(٤) آیت - نشانه و علامت نبوت هستند. - **﴿فَلَمَّا لَّمْ يَجْعَلْنَاهُ إِلَّا مَا يَرَوْنَاهُ أَنْجَعَتْهُ الْأَنْسُ وَالْجُنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنَ ...﴾**

- ۶۸ «دارا بودن ویژگی‌هایی که از قلم هیچ اندیشمندی تراووش نکرده است» و «سخن گفتن از موضوعات متنوع» و «مبازرۀ شدید با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن و اصلاح جامعه» و «نفوذ خارق العادة قرآن در افکار و قلوب در طول تاریخ» به ترتیب از جنبه‌های اعجاز ..... و ..... و ..... و ..... قرآن کریم است.

- ١) لفظي - محتويي - محتويي - محتويي
  - ٢) محتويي - محتويي - لفظي - لفظي
  - ٣) محتويي - محتويي - محتويي - محتويي

-۶۹- معجزه آخرین پیامبر الهی که دینش برای تمام دوران‌ها تا روز قیامت خواهد بود باید به گونه‌ای باشد که:
۱) مردم زمان خودش، عجز ناتوانی خود، انشنا: دهنند.

- ۲) اگر با فرهنگ آن زمان و آینده هم متناسب نبود، حداقل باید شامل همه معارف و علوم و جزئیات آن باشد.

۳) از جنس کتاب باشد که کسی نتواند حتی آیه‌ای مانند آیات آن را بیاورد.

۴) مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آیندگان هم معجزه بودن آن را تأیید کنند.

- ۷۰- مسئولیت «دریافت و ابلاغ وحی» و مسئولیت «مرجعیت دینی» پیامبر اکرم (ص) به ترتیب از مفهوم آیات شرife

- ١) ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًاٍ إِلَيْنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ -

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًاٍ إِلَيْنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ -

٢) ﴿لَقَدْ مِنَ اللَّهِ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثْتَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنفُسِهِمْ، يَتَوَلَّهُ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُرِكِّبُهُمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ ...﴾ -

﴿لَقَدْ مِنَ اللَّهِ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثْتَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنفُسِهِمْ، يَتَوَلَّهُ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُرِكِّبُهُمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ -

٣) ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًاٍ إِلَيْنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ -

﴿لَقَدْ مِنَ اللَّهِ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثْتَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنفُسِهِمْ، يَتَوَلَّهُ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُرِكِّبُهُمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ ...﴾ -

٤) ﴿لَقَدْ مِنَ اللَّهِ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثْتَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنفُسِهِمْ، يَتَوَلَّهُ عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُرِكِّبُهُمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ ...﴾ -

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًاٍ إِلَيْنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ -

۷۱- از این که پیامبر اکرم(ص) در همان روزهای اول ورود به شهر مدینه، ..... را محل حکومت و رهبری خود قرار داد و احکام خاصی ایجاد نماید.

- ۱) مسجد مدینه - اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی
 ۲) مسجد الحرام - اجرای قوانین الهی با تشکیل حکومت اسلامی
 ۳) مسجد مدینه - تعلیم و تبیین تعالیم قرآن (مرجعیت دینی)

۷۲- نائل شدن رسول خدا (ص) به مرتبه‌ای از کمال و مشاهدهٔ عالم غیب و مأورای طبیعت و تصرف در عالم خلقت به اذن‌الله، با ..... میسی گشته است و د. بحث از ..... رسول خدا (ص). قایلاً د. ک. م. باشد.

- ۱) اراده و مشیت خداوند - ولايت معنوی
۲) انجام وظایف عبودیت و بندگی - ولايت معنوی
۳) اراده و مشیت خداوند - ولايت ظاهري

- ۷۳- براساس آموزه‌های دین مبین اسلام، همه عبارات و توصیفات ذیل درباره عصمت پیامبر اکرم (ص) و سایر پیامبران درست است به حز ..... : .....

- ۱) پیامبران با این که مانند ما انسان‌ها غریزه و اختیار دارند، در مقابل عمل به دستورات الهی دچار گناه نمی‌شوند.
  - ۲) فقط خداوند است که از آشکار و نهان افراد اطلاع دارد و می‌تواند توانایی فرد در دوری از گناه را تشخیص دهد.
  - ۳) پیامبر زمانی می‌تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد که تحت تأثیر هوایانی نفسانی قرار نگیرد و مرتكب گناه و خطأ نشود.
  - ۴) یک مانع بسونی، مانند فرشته، پیامران را از گناه و خطأ حفظ می‌کند و پیامران در مواجهه با بسیاری از گناهان عصمت دارند.

- ۷۶- این حقیقت که وقتی خداوند کسی را به پیامبری برمی‌گزیند، معلوم می‌شود که وی می‌تواند مسئولیت خود را به درستی انجام دهد، بیام مستنبط از آیه شریفه ..... است و حفظ استقلال جامعه اسلامی که از عوامل ..... است از آیه شریفه ..... مفهوم می‌گردد.

(۱) ﴿الله أعلم حيث يجعل رسالته﴾ - مبارزه با طواغیت - «لقد أرسلنا رُسُلًا بالبيَّناتٍ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾

(۲) ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ - تشکیل حکومت اسلامی - «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا﴾

(۳) ﴿الله أعلم حيث يجعل رسالته﴾ - تشکیل حکومت اسلامی - «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا﴾

(۴) ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ﴾

- ۷۵- میزان بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت و ..... که مرتبه‌ای برتر و بالاتر از ..... شمرده می‌شود، به درجه انسان‌ها بستگی دارد.

(۲) ولایت ظاهري - ولایت معنوی - تقوا و معرفت

(۴) ولایت ظاهري - ولایت معنوی - ایمان و عمل

(۱) ولایت معنوی - ولایت ظاهري - ایمان و عمل

(۳) ولایت معنوی - ولایت ظاهري - تقوا و معرفت

انگلیسی (۲)

Part A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

76. "How ----- these books should we bring?" "All of them, please."
 1) much of   2) much   3) many of   4) many
77. There were only ----- potatoes left, so we each had one with our meal.
 1) little   2) few   3) a little   4) a few
78. We sat and talked then ended up watching a movie and opening -----.
 1) bottle of some juice   2) a bottle of juice
 3) juice bottle   4) any juice bottles
79. ----- sold from June through September, bringing in US\$29,600 in revenue.
 1) A sixty two copy was   2) A sixty-two copy was
 3) Sixty-two copies were   4) Sixty two copies were
80. She'd tried questioning her father about what had happened to her old friend, but he was so uncomfortable talking about death, and became so -----.
 1) unwelcome   2) unpleasant
 3) uncommunicative   4) unashamed
81. I don't know how to solve your puzzle, so you will have to give me a/an ----- as to what it is.
 1) agent   2) order   3) range   4) hint
82. I always ----- my pencil before I begin doing my math homework.
 1) finish   2) sharpen   3) reclaim   4) narrate
83. Very young children do not have the ability to ----- the number of items shown on the page of a picture book, so you must wait until they are older to learn this skill.
 1) count   2) place   3) weigh   4) divide
84. Yohji Yamamoto once said, "A beautiful flower does not ----- . There's only a moment when a flower looks beautiful."
 1) exist   2) matter   3) begin   4) value
85. He suggested that the present arrangements for the care of severely mentally ill people are not enough to meet their -----.
 1) choices   2) means   3) needs   4) terms

86. The signal strength can ----- greatly according to which network you are signed up with.
 1) form   2) imagine   3) carry   4) vary
87. We want the government to ----- notice of what we think they should do for single parents.
 1) make   2) take   3) do   4) get

Part B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark your answer sheet.

Communication is one of the most important (88) ----- that you need to succeed in the workplace.

If you want to be an expert communicator, you need to be effective at all (89) ----- in the communication process – from “sender” (90) ----- “receiver” – and you must be comfortable with the different (91) ----- of communication – face to face, online, written, and so on. This is because (92) ----- often struggle to develop their careers beyond a certain point.

88. 1) functions	2) spotlights	3) themes	4) skills
89. 1) anthems	2) accounts	3) stations	4) points
90. 1) aside	2) beside	3) through	4) from
91. 1) appendices	2) channels	3) strategies	4) melodies
92. 1) poor communicators		2) poorly communicating	
3) poor communication		4) communicating poorly	

Part C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

The term “Tornado Alley” refers to the area of land, mainly in the United States but also in Canada, where most of the world’s tornadoes take place. Although tornadoes also occur in other parts of the world, the unique topography of Tornado Alley makes it particularly susceptible to these devastating storms. This is because tornadoes occur when masses of warm, moist air come into contact with masses of cold, dry air. These conditions are present in Tornado Alley when cold air masses from the Rockies or Canada collide with hot and humid air from the Gulf of Mexico. The result is most often a thunderstorm, and the most violent thunderstorms can result in tornadic activity, as the cold air sinks and the hot air rises with rotating fury.

In an average year, up to one thousand tornadoes can strike the United States, the vast majority of these somewhere in Tornado Alley. Canada is a distant second in the ranking, with about a hundred tornadoes a year. Tornadoes can occur in other places around the world, like Australia, South Africa and Europe, but no country on Earth can match the unenviable statistics of Tornado Alley, and no state sees more tornadoes each year than Texas.

93. The cold air that creates thunderstorms in Tornado Alley comes from -----.
 1) Alaska   2) Canada
 3) the Gulf of Mexico   4) the Sierra Nevada mount
94. What percentage of tornadoes in the United States probably occur in Tornado Alley?
 1) 25%   2) 50%   3) 90%   4) 100%

95. According to the passages, which sentence is TRUE?

- 1) Tornadoes in the United States only occur within Tornado Alley.
- 2) Part of Tornado Alley extends into Canada.
- 3) In an average year, there are 10 times more tornadoes in the United States than in Canada.
- 4) In a tornado, the cold air rises above the hot air and starts to rotate.

96. The next paragraph in this article will probably be about ----- .

1) tornadoes in Texas	2) the effects of tornadoes on structures
3) the physics of tornadoes	4) tornadoes in other parts of the world

Passage2:

As is the case with many inventions, the first codes were developed for military use, specifically as a way of sending secure messages to generals in the field. But these codes, which relied on a simple substitution of letters, were easy to break. So other schemes were soon developed involving increasingly harder ciphers. The mathematical properties of numbers were investigated to give code makers and code breakers alike more sophisticated tools in their efforts to conceal, or to reveal, secrets. It wasn't long before mathematicians became as important to winning wars as generals in the field. In fact, you could argue that without the pioneering work of England's code breakers, England would have eventually fallen to Nazi Germany. You could also argue that it was exactly these same efforts that led to the development of the modern computer. So it is no surprise, then, that the Internet, which is no more than a vast network of interconnected computers, relies on ciphers to keep our most vulnerable transactions private. These ciphers, which today are based on prime numbers (numbers that are divisible only by themselves and by one), are absolutely essential to the vast number of electronic transactions that take place every day. But code writers know the history of ciphers very well, and they know that it's only a matter of time before even today's ultra-secure communications are compromised. That's why they are already working on the next generation of codes, which will rely on the properties of subatomic particles to keep our secrets hidden from unwelcome eyes.

97. In the first sentence the author implies that ----- .

- 1) many inventions are developed by generals in the field
- 2) the first combatant to develop an unbreakable code often won the war
- 3) many inventions arose from military necessity
- 4) without wars there wouldn't be inventions

98. The author probably believes that ----- .

- 1) a good code is as important as a good battle strategy
- 2) mathematicians should lead troops into battle
- 3) ciphers and computers are unrelated
- 4) code breakers are smarter than code writers

99. The mathematical properties of numbers were useful to ----- .

- 1) creating codes only
- 2) creating and breaking codes
- 3) designing computers
- 4) generals in the field

100. According to the passage, which sentence is TRUE?

- 1) Today's codes rely on the properties of subatomic particles.
- 2) The author probably believes that the first code breakers would have been good computer scientists.
- 3) The first codes were easy to break.
- 4) The first codes took advantage of the mathematical properties of numbers.

آزمون ۵ از ۱۱

دفترچه شماره ۲

میرکت تعلیمی خدمات آموزشی کلکشن
سازمان نسخ آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

شماره داوطلبی:

نام خانوادگی: نام:

صبح جمعه
۱۳۹۸/۰۹/۰۱

آزمون آزمایشی سنجش یازدهم مرحله دوم

آزمون اختصاصی ادبیات و علوم انسانی (یازدهم)

مدت پاسخگویی: ۹۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی و آمار (۲)	۱۵	۱۰۱	۱۱۵	۱۸ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	۲۵	۱۱۶	۱۴۰	۲۴ دقیقه
۳	تاریخ (۲)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۸ دقیقه
۴	جغرافیا (۲)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۸ دقیقه
۵	جامعه‌شناسی (۲)	۱۵	۱۶۱	۱۷۵	۱۲ دقیقه
۶	فلسفه	۱۵	۱۷۶	۱۹۰	۱۳ دقیقه
۷	روان‌شناسی	۱۵	۱۹۱	۲۰۵	۱۲ دقیقه

- چند گزاره زیر درست است؟

الف) اگر ۲ عدد اول است آنگاه ۱۸ مربع کامل است.

ب) اگر ۳ عدد زوج است آنگاه ۴ اول است.

پ) $\sqrt{4}$ گویا است یا ۷ عدد اول نیست.

۱ (۲) ۰ (۱)

- نقیض گزاره «اگر ۲ مربع کامل و ۳ فرد باشد آنگاه $\sqrt{5}$ گنگ نیست.»

۱ (۲) ۰ (۱)

۱ (۲) ۰ (۱)

۱ (۲) ۰ (۱)

۱ (۲) ۰ (۱)

۱ (۲) ۰ (۱)

- گزاره $[p \wedge [(p \Rightarrow q) \wedge \sim q]]$ هم ارز با کدام گزاره است؟

F (۲) T (۱)

- ارزش گزاره $p \Rightarrow (q \wedge r)$ در چند حالت درست است؟

۶ (۲) ۷ (۱)

۵ (۳)

۶ (۲)

- اگر p درست، q نادرست و r گزارهای دلخواه باشد، ارزش گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow r \Leftrightarrow (r \Rightarrow q) \wedge (p \wedge q)$ کدام است؟

$\sim r$ (۲) I (۱)

۴ (۴)

۵ (۳)

۶ (۲)

۷ (۱)

۸ (۱)

۹ (۱)

۱۰ (۱)

- کدامیک از گزاره‌های زیر همیشه درست است؟

$(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q)$ (۱)

$\sim p \vee ((p \vee q) \wedge \sim (\sim p \wedge q))$ (۳)

- کدامیک هم ارز با $p \Rightarrow (q \Rightarrow r)$ است؟

$\sim p \vee (q \vee r)$ (۱)

۹ (۲)

۱۰ (۲)

۱۱ (۲)

۱۲ (۲)

۱۳ (۲)

۱۴ (۲)

۱۵ (۲)

۱۶ (۲)

۱۷ (۲)

۱۸ (۲)

۱۹ (۲)

۲۰ (۲)

۲۱ (۲)

۲۲ (۲)

۲۳ (۲)

۲۴ (۲)

۲۵ (۲)

۲۶ (۲)

۲۷ (۲)

۲۸ (۲)

۲۹ (۲)

۳۰ (۲)

۳۱ (۲)

۳۲ (۲)

۳۳ (۲)

۳۴ (۲)

۳۵ (۲)

۳۶ (۲)

۳۷ (۲)

۳۸ (۲)

۳۹ (۲)

۴۰ (۲)

۴۱ (۲)

۴۲ (۲)

۴۳ (۲)

۴۴ (۲)

۴۵ (۲)

۴۶ (۲)

۴۷ (۲)

۴۸ (۲)

۴۹ (۲)

۵۰ (۲)

۵۱ (۲)

۵۲ (۲)

۵۳ (۲)

۵۴ (۲)

۵۵ (۲)

۵۶ (۲)

۵۷ (۲)

۵۸ (۲)

۵۹ (۲)

۶۰ (۲)

۶۱ (۲)

۶۲ (۲)

۶۳ (۲)

۶۴ (۲)

۶۵ (۲)

۶۶ (۲)

۶۷ (۲)

۶۸ (۲)

۶۹ (۲)

۷۰ (۲)

۷۱ (۲)

۷۲ (۲)

۷۳ (۲)

۷۴ (۲)

۷۵ (۲)

۷۶ (۲)

۷۷ (۲)

۷۸ (۲)

۷۹ (۲)

۸۰ (۲)

۸۱ (۲)

۸۲ (۲)

۸۳ (۲)

۸۴ (۲)

۸۵ (۲)

۸۶ (۲)

۸۷ (۲)

۸۸ (۲)

۸۹ (۲)

۹۰ (۲)

۹۱ (۲)

۹۲ (۲)

۹۳ (۲)

۹۴ (۲)

۹۵ (۲)

۹۶ (۲)

۹۷ (۲)

۹۸ (۲)

۹۹ (۲)

۱۰۰ (۲)

۱۰۱ (۲)

۱۰۲ (۲)

۱۰۳ (۲)

۱۰۴ (۲)

۱۰۵ (۲)

۱۰۶ (۲)

۱۰۷ (۲)

۱۰۸ (۲)

۱۰۹ (۲)

۱۱۰ (۲)

۱۱۱ (۲)

۱۱۲ (۲)

۱۱۳ (۲)

۱۱۴ (۲)

۱۱۵ (۲)

۱۱۶ (۲)

۱۱۷ (۲)

۱۱۸ (۲)

۱۱۹ (۲)

۱۲۰ (۲)

۱۲۱ (۲)

۱۲۲ (۲)

۱۲۳ (۲)

۱۲۴ (۲)

۱۲۵ (۲)

۱۲۶ (۲)

۱۲۷ (۲)

۱۲۸ (۲)

۱۲۹ (۲)

۱۳۰ (۲)

۱۳۱ (۲)

۱۳۲ (۲)

۱۳۳ (۲)

۱۳۴ (۲)

۱۳۵ (۲)

۱۳۶ (۲)

۱۳۷ (۲)

۱۳۸ (۲)

۱۳۹ (۲)

۱۴۰ (۲)

۱۴۱ (۲)

۱۴۲ (۲)

۱۴۳ (۲)

۱۴۴ (۲)

۱۴۵ (۲)

۱۴۶ (۲)

۱۴۷ (۲)

۱۴۸ (۲)

۱۴۹ (۲)

۱۵۰ (۲)

۱۵۱ (۲)

۱۵۲ (۲)

۱۵۳ (۲)

۱۵۴ (۲)

۱۵۵ (۲)

۱۵۶ (۲)

۱۵۷ (۲)

۱۵۸ (۲)

۱۵۹ (۲)

۱۶۰ (۲)

۱۶۱ (۲)

۱۶۲ (۲)

۱۶۳ (۲)

۱۶۴ (۲)

۱۶۵ (۲)

۱۶۶ (۲)

۱۶۷ (۲)

۱۶۸ (۲)

۱۶۹ (۲)

۱۷۰ (۲)

۱۷۱ (۲)

۱۷۲ (۲)

۱۷۳ (۲)

۱۷۴ (۲)

۱۷۵ (۲)

۱۷۶ (۲)

۱۷۷ (۲)

۱۷۸ (۲)

۱۷۹ (۲)

۱۸۰ (۲)

۱۸۱ (۲)

۱۸۲ (۲)

۱۸۳ (۲)

۱۸۴ (۲)

۱۸۵ (۲)

۱۸۶ (۲)

۱۸۷ (۲)

۱۸۸ (۲)

۱۸۹ (۲)

۱۹۰ (۲)

۱۹۱ (۲)

۱۹۲ (۲)

۱۹۳ (۲)

۱۹۴ (۲)

۱۹۵ (۲)

۱۹۶ (۲)

۱۹۷ (۲)

۱۹۸ (۲)

۱۹۹ (۲)

۲۰۰ (۲)

۲۰۱ (۲)

۲۰۲ (۲)

۲۰۳ (۲)

۲۰۴ (۲)

۲۰۵ (۲)

۲۰۶ (۲)

۲۰۷ (۲)

۲۰۸ (۲)

۲۰۹ (۲)

۲۱۰ (۲)

۲۱۱ (۲)

۲۱۲ (۲)

۲۱۳ (۲)

۲۱۴ (۲)

۲۱۵ (۲)

۲۱۶ (۲)

۲۱۷ (۲)

۲۱۸ (۲)

۲۱۹ (۲)

۲۲۰ (۲)

۲۲۱ (۲)

۲۲۲ (۲)

۲۲۳ (۲)

۲۲۴ (۲)

۲۲۵ (۲)

۲۲۶ (۲)

۲۲۷ (۲)

۲۲۸ (۲)

۲۲۹ (۲)

۲۳۰ (۲)

۲۳۱ (۲)

۲۳۲ (۲)

۲۳۳ (۲)

۲۳۴ (۲)

۲۳۵ (۲)

۲۳۶ (۲)

۲۳۷ (۲)

۱۱۲- علی و حسن نزد محمد می‌روند. علی پول یا اطلاعات کاری از محمد می‌خواهد. هر وقت حسن پیش محمد بباید می‌خواهد به او پول بدهد. هر وقت علی از محمد پول بخواهد، محمد به او پول می‌دهد. از این جملات چه نتیجه‌ای می‌گیریم؟

(الف) محمد از حسن پول گرفته است.

(ب) علی از محمد پول گرفته است.

(ت) علی اطلاعات کاری گرفته است.

(۴) الف - پ

(۳) ب - ت

(پ) حسن پیش محمد آمده است.

(۲) ب - پ

(۱) الف - ب - پ

۱۱۳- از این که n^2 بر ۱۸ بخش‌پذیر است، کدام نتیجه را می‌گیریم؟

(۲) n بر ۹ بخش‌پذیر است.

(۴) n بر ۲ بخش‌پذیر است.

۱۱۴- عددی طبیعی را در ربع خودش ضرب کنیم و با دو برابر خودش جمع کنیم حاصل شست می‌شود. مجموع ارقام این عدد کدام است؟

(۹) ۴

(۶) ۳

(۵) ۲

(۱) ۱

۱۱۵- کدام یک از قیاس‌های زیر درست است؟

(الف) سیل از بارندگی‌های پیاپی نتیجه می‌شود، از طرفی در شهری سیل آمده است، نتیجه می‌گیریم که بارندگی‌های پیاپی آمده است.

(ب) آرش معتقد است که «هر کسی از من متنفر است، پشت سر من حرف می‌زند، از طرفی سعید از من متنفر است، پس سعید پشت سر من حرف می‌زند.»

(ج) ما امروز قرمه سبزی و مرغ داریم. هر زمانی که ما سبزی خوردن داریم مادرم قرمه سبزی درست می‌کند، پس ما سبزی خوردن هم داریم.

(۴) ب

(۳) ب - ج

(۲) الف - ج

(۱) ج

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱۶- کدام توضیح یا اطلاع درست نیست؟

(۱) سبک‌های «بنابین» و «آذرایجانی» از سبک «خراسانی» فاصله گرفتند تا کم کم سبک «عرقی» پدید آمد.

(۲) نجم دایه، عطار نیشابوری و کمال الدین اسماعیل در یورش مغولان کشته شدند.

(۳) سبک «عرقی» از اوایل قرن هفتم تا اواخر قرن دهم سبک غالب نظام فارسی بود.

(۴) حمله مغول باعث شد تا اهل فرهنگ و اخلاق، مایوس گشته و منزوی شده، به تصوف پناه ببرند.

۱۱۷- همه توضیحات درباره شر هم دوره سبک عراقی درست هستند، به جز آن‌چه در گزینه ..... آمده است.

(۱) مکاتیب مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود اöst.

(۲) از نمونه‌های پیچیده‌نویسی می‌توان از تاریخ و صاف یاد کرد.

(۳) از نمونه‌های ساده‌نویسی می‌توان به جهانگشای جوینی اشاره کرد.

(۴) المعجم از نخستین آثار در علم عروض و قافیه و بدیع و نقد شعر است.

۱۱۸- توضیحات زیر، به ترتیب، کدام شخصیت‌های ادبی را معرفی می‌کنند؟

(الف) او در هر فصل این مثنوی به یکی از آثار عرفانی پرداخته و سخن را با تمثیل به پایان رسانده است.

(ب) نویسنده در خلال موضوعات کتابش، احادیث، آیات و اشعاری از خود و شاعران دیگر نقل می‌کند.

(ج) این کتاب در فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح تحریر شده است.

(د) مثنوی جمشید و خورشید او به شیوه داستان‌های نظامی سروده شده است.

(۱) فخرالدین عراقی - نجم الدین رازی - عطاملک جوینی - سلمان ساوجی

(۲) جلال الدین بلخی - نجم الدین کبری - فضل الله همدانی - عبید زاکانی

(۳) فخرالدین عراقی - نجم الدین کبری - عطاملک جوینی - خواجهی کرمانی

(۴) عطار نیشابوری - نجم دایه - دولتشاه سمرقندی - شاه نعمت الله ولی

@drhs1012

www.drhs.ir

- ۱۱۹- کدام توضیح یا تعریف درباره رویدادهای ادبی و هنری و فرهنگی عصر تیموری درست نیست؟

۱) گسترش هنر مینیاتور، تذهیب، معماری و دولتشاه کتاب‌های ارزشمندی نوشته است.

۲) در این دوران کسانی مانند جامی و دولتشاه کتاب‌های ارزشمندی نوشته است.

۳) کتاب‌های تحقیقی این دوره عمدهاً عمیق و ادبیات آن نوآوانه بودند.

۴) در زمان باستانفر میرزا هرمندان قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند.

- ۱۲۰- کدام توضیح درباره «جامی» نادرست است؟

۱) معروف‌ترین شاعر قرن دهم هجری است.

۳) مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سرود.

- ۱۲۱- کدام عبارت درباره تاریخ ادبیات فارسی در قرن هشتم هجری نادرست است؟

۲) به سنتی گراییدن زبان شاعر، به جز حافظ و خواجه

۱) انتقال مرکزیت ادبی از خراسان به عراق عجم و فارس

۴) ادب‌دوستی و شاعرپروری درباری در عهد ایلخانی

۳) از رونق افتادن رونق قصیده‌سرایی

- ۱۲۲- اطلاعات زیر معرف کدام شخصیت بر جسته ادبی است؟

«از چهره‌های علمی و سیاسی در عصر ایلخانان است؛ وزیر مقتصد غازان خان و اولجايتو. مهم‌ترین کتابش جامع

التواریخ نام دارد، به نثری عالمانه و پخته.»

۱) عظاملک جوینی

۳) وصف‌الحضره

- ۱۲۳- در کدام گزینه اطلاعی نادرست درباره شعر سبک عراقي آمده است؟

۱) شعر این عصر نرم و دلنشین و برخوردار از معانی عمیق انسانی و آسمانی است.

۲) به سبب روی بر تافتن شاعران از حاکمان، قصیده که پیش از این در خدمت ستایش فرمانروایان بود، کمرنگ شد.

۳) غزل، زبان دل و عشق، گسترش یافت؛ مثنوی نیز میدان فراخی برای ظهور عاطفه، اخلاق و عرفان پدید آورد.

۴) آثاری مانند دیوان شمس حمامه‌هایی عرفانی اند که قهرمانانشان در آنها به نبرد با هواي نفس می‌پردازنند.

- ۱۲۴- آرایه‌های «جناس تام»، «تشبیهه»، «مجاز» و «تضاد»، به ترتیب، در کدام بیت‌ها دیده می‌شوند؟

الف) نجسته فقر، سلامت کجا کنی حاصل؟ // نگفته بسم، به الحمد چون کنی مبد؟

ب) پدر با پسر یکدگر را کنار // گرفتند، گرده غم از دل کنار

ج) شمع جهان دوش نبُد نور تو در حلقة ما // راست بگو شمع رَخت دوش کجا بود کجا؟

د) حرام باد بر آن کس نشست با معشوق // که از سر همه برخاستن نمی‌یارد

۱) ج - الف - ب - د ۲) الف - د - ب - ج

۳) ج - ب - د - الف - ۴) ج - ب - ج - الف - د

- ۱۲۵- در کدام گزینه مجاز مبتنی بر تشبیه یافت نمی‌شود؟

۱) هر که ز تو نیست جدا، هیچ نمیرد به خدا // آن که اگر مرگ بود پیش تو باری صنما

۲) بسته کنم من این دولب تا که چراغ روز و شب // هم به زبانه زبان گوید قصه با شما

۳) عالم چو کوه طور دان ما همچو موسی طالبان // هر دم تجلی می‌رسد بر می‌شکافد کوه را

۴) برو ای رهزن مستان رها کن چاره و دستان // که ره نبود در این بستان دغا و بی‌وفایی را

- ۱۲۶- در کدام گزینه، کاربرد دو نمونه تشبیه مشهود است؟

۱) مرا ماهیت رویش چو شد روشن بدانستم // که بی‌وجه است تشییه‌ش به ماه آسمان کردن

۲) چه می‌گوییم من ای دلبر نظیر تو دو سه ابتر // چه تشبیه‌ت کنم؟ دیگر چه دارم من؟ چه دانم من؟

۳) حکمت از حضرت فرزند نبی باید جست // پاک و پاکیزه ز تعطیل و ز تشبیه چو سیم

۴) تا توان تعریف کردن رای نیکان را به نور // تا توان تشبیه کردن روی خوبان را به نار

۱۲۷- هر دو آرایه در کمانک مقابل کدام بیت درست هستند؟

۱) اگرت عقل بود منکر مجنون نشوی // کآن که دیوانه لیلی نشود عاقل نیست (متناقض‌نما - تکرار)

۲) هر دل که هوای تو بر او سایه فکند // در ذره بیند آفتاب رخ تو (تضاد - کنایه)

۳) از گوی تو روزی که به چوگان زدن آیی // ده بر رخ ماه آید و صد بر رخ پروین (تناسب - تضاد)

۴) دشنام خلق را ندهم جز دعا جواب // ابرم که تلخ گریم و شیرین عوض دهم (حس‌آمیزی - متناقض‌نما)

۱۲۸- کاربرد آرایه‌های تشخیص، تکرار، کنایه، حسن تعليیل و مراجعات نظیر در کدام گزینه مشهود است؟

۱) مردم دیده ما جز به رخت ناظر نیست // دل سرگشته ما غیر تو را ذاکر نیست

۲) گرم به هر سر موبی هزار جان بودی // فدای جان و سرش کردمی به جان و سرش

۳) زرشک طبع تو دارد مزاج دریا تب // گمان مبر که ز موج است لرزه بر دریا

۴) مرحا ای ترک صیدانداز وحشی در کمند // جذب شوQM خوش کمند گردن جان کرده‌ای

۱۲۹- مفهوم درج شده در کمانک مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱) تا دست به بیعت وفايت سودم // در خانه نشستم و فروآسودم (گوشنهشینی اجرایی)

۲) چراغ رهگذریم او فناده در رو باد // که تاب سایه دستی کند حمایت ما (بیچارگی و امید یاری و توجه)

۳) مشکل به تازیانه محشر روان شود // پایی که ما به دامن عزلت کشیده‌ایم (اززوای دائمی)

۴) هر آن که کنج قناعت به گنج دنیا داد // فروخت یوسف مصری به کمترین ثمنی (بی‌اعتنایی به نعمات دنیوی)

۱۳۰- کدام گزینه می‌تواند تداعی‌کننده مضمون قطعات «ابن یمین» باشد؟

۱) من نیستم ار کسی دگر هست // از دوست به یاد دوست خرسند

۲) کمترین ساغر بزم خوش او شد کوثر // دل چون شیشه ما هم قدح ایشان باد

۳) از تو زدن تیغ تیز وز دل و جان صدرضا // یک سخنم چون قضانی اگرم نی مگر

۴) ندارم سپاس خسان، چون ندارم // سوی مال و نان پاره میل و نزاعی

۱۳۱- قلمروی فکری در کدام گزینه متناسب بیت زیر نیست؟

«دلم را چشمۀ نور یقین ساز // در این تاریکی ام باریکبین ساز»

۱) دانستم از صفات که ذاتت منزه است // از شرکت مشابه و از شبّهت‌ها پبالايد

۲) باید شست جانت را به علم دین که علم دین // چنان کاپ از نمد، جان را ز شبّهت‌ها پبالايد

۳) ز آن سوی کامد محنت هم از آن سو سست دوا // هم از او شبّهت توست و هم از او حجت توست

۴) چون بپرسیم از تو مشکل‌های خویش // بستّریم این شبّهت از دل‌های خویش

۱۳۲- قلمروی فکری، در کدام گزینه متناسب بیت زیر است؟

«هر که چیزی دوست دارد، جان و دل بر او گمارد // هر که محرا بش تو باشی، سر ز خلوت بر نیارد»

۱) هر که دمی با تو بود یا قدمی با تو رفت // از تو نباشد به هیچ روی شکیبا

۲) هر که را در خاک غربت بای در گل ماند، ماند // گو دگر در خواب خوش بینی دیار خویش را

۳) هر که سودای تو دارد چه غم از هر که جهانش // نگران تو چه اندیشه و بیم از دگرانش

۴) هر که را وقتی دمی بوده است و دردی سوخته است // دوست دارد ناله مستان و هایاهوی را

۱۳۳- کدام بیت «سنایی» نمی‌تواند شاهدی برای گسترش مضمون‌های تغزّلی در سبک عراقی باشد؟

۱) تا کی اندر انجمن دعوی ز هجر و وصل یار // نیست شو در راه تا هم وصل و هم هجران بود

۲) در بر و بحر نیست یکی صنعت از سخا // کاندر بنان و طبعش از آن صدهزار نیست

۳) دوستان حضرت را تا چو تو ساقی بود // هست یکسان نزد ایشان نوش محل و زهر مار

۴) آن گرازیدن و آن گام زدن پیش رقیب // که غلام تو و آن رفتن و آن رهگذریم

@drhs1012

www.drhs.ir

۱۳۴ - کدام تعریف یا توضیح نادرست است؟

۱) درنگ منظم یا یکنواخت بعد از هر دسته از هجایها مرز پایه‌های آوایی را تعیین می‌کند.

۲) در پی هم قرار گرفتن پایه‌های آوایی آهنگی معین را در خوانش بیت‌ها پدید می‌آورد.

۳) نظم دیداری موسیقی شعر سبب چینش منظم پایه‌های آوایی یا ارکان عروضی است.

۴) جداسازی ارکان عروضی سبب درک آهنگ پایه‌ها و لذت بردن از موسیقی کلام می‌شود.

۱۳۵ - تفکیک پایه‌های آوایی مصروف زیر در کدام گزینه به درستی صورت پذیرفته است؟

«بر شکرت از پر مگس پرده چه سازی»

۱) نَرْ شَكَرَ || تَرْ پِرْ رَمَ || مَكَسَ پِرْ دَجِ || سَازِي

۲) نَرْ شَكَرَ || تَرْ پِرْ رَمَ || مَكَسَ پِرْ دَجِ || سَازِي

۱۳۶ - کدام گزینه چهار پایه آوایی دارد که هر یک متصلک از سه هجاست؟

۱) چه در دل است این چه من درفتادم

۲) فنه‌انگیری و خون‌ریزی و خلقی نگران

۳) ای با همه کس به صلح و با ما به خلاف

۱۳۷ - مرز پایه‌های آوایی در کدام دو مصروف کاملاً یکسان است؟

الف) نیست به عالم تنی که محروم عشق است

ب) در غم تو سخت مشکل است صبوری

ج) درد عشق تو بوالعجب دردی است

د) در خم شست آسمان بسته منم دریغ من

ه) روی زمین خیل شیاطین گرفت

۱) ج - ب ۲) د - الف

۳) ۵ - ج ۴) ب - الف

۱۳۸ - در کدام گزینه یکایک درنگ‌ها میان ارکان عروضی دقیقاً برابر است با پایان هجا؟

۱) دلم خاک تو شد گو باش من خون می‌خورم باری

۲) مرا روزی نپرسی کاخ رای غم خوار من چونی

۳) تو را در دوستی رای نمی‌بینم نمی‌بینم

۱۳۹ - در خوانش کدام بیت هیچ جا حذف همزه ضرورت ندارد؟

۱) آخر چه خون کرد این دلم کامد به ناخن خون او

۲) هست از پری رخسارهای در نسل آدم شورشی

۳) غیب چو طوق آویخته فرمان ز مشک انگیخته

۴) شد آب روی عاشقان از خوی آتشناک تو

۱۴۰ - با توجه به ساخت دستوری مشخص شده، در کدام گزینه، صورت مکتوبی که رو به روی ارکان عروضی آمده، درست نیست؟

۱) نس کسان کیا|شان ز طاعت|گمر هند: «بس کسان کایشان ز طاعت گمرهند»

۲) نَنْ مَنْ شَدَالَرَّ مَنْتَنَا||سَرْ كَوَّا|چَ خاک: «تن من شد ز تمنای سر کاوت چو خاک»

۳) بَ جَوَّ گَوَّا|یم کَیِ جَوَّا|مَ رَوَّ چَ جَنَّا|گَ کَنَم: «به جو چه گوییم کای جو مرو چه جنگ کنم»

۴) گَفَّ سَخِيَّا|طَ كَوَّ سَتا|هَنَگَر: «گفت خیاط کاوت آهنگر»

تاریخ (۲)

۱۴۱ - در نگارش تاریخ‌های عمومی تاریخ اساطیری ایران با چه کسی آغاز می‌شد و با چه دوره‌ای به پایان می‌رسید؟

۱) از پادشاهی کیومرث تا ورود آریایی‌ها

۲) از پادشاهی جمشید تا ورود اعراب مسلمان به ایران

۳) از پادشاهی کیخسرو تا آغاز دوران ساسانیان

۱۴۲- دو کتاب تاریخ رویان و شاه اسماعیل نامه توسط چه کسانی نوشته شده‌اند؟

- (۲) میر خواند، امینی هروی
- (۴) ابن عربشاه، حمدالله مستوفی

- (۱) اولیاء‌الله آملی، قاسمی حسینی گنابادی
- (۳) ابن بلخی، ابواسحاق صابی

۱۴۳- نقد یک خبر تاریخی به چه معناست؟

(۲) نقد و بررسی راوی خبر و اعتبار آن در طول زمان است.

(۱) بررسی صحبت اخبار و چگونگی استفاده از آن توسط مورخان

(۴) کاوش و بررسی اصالت خبر نسبت به سایر اخبار مشابه

(۳) در حقیقت همان اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر است.

۱۴۴- کدام گزینه کامل‌کننده عبارت زیر است؟

..... «خبر و روایتی که فاقد زمان و مکان دقیق و مشخص باشد»

(۱) فاقد اصالت و ارزش است.

(۳) از اصالت و اعتبار کافی برخوردار نیست.

(۲) مشکوک است و به اعتبارسنجی نیاز دارد.

(۴) اصالت آن نیاز به سایر روش‌های تاریخ دارد.

۱۴۵- از آثار زیر کدامیک در دسته تاریخ نگاری ترکیبی قرار می‌گیرد؟

(۴) مروج الذهب

(۲) تاریخ بیهقی

(۳) اخبار الطوال

۱۴۶- چرا نمی‌توان قدرت و نفوذ قبایل عرب را به منزله حکومتی پایدار شمرد؟

(۱) پراکندگی قبایل و اختلافات قومی گسترده در سرزمین عربستان

(۲) زیرا متکی به تشکیلات سیاسی، اداری و نظامی منظم و منسجمی نیود.

(۳) تزلزل در مناسبات قومی و قبیله‌ای امکان تداوم را منتفی می‌نمود.

(۴) گسترده‌گی سرزمین عربستان و انحصار تجارت و بازرگانی در قبیله قریش

۱۴۷- چه واقعه‌ای زمینه‌ساز بزرگ هجرت پیامبر اسلام از مکه به مدینه گردید؟

(۱) محاصره اقتصادی مسلمانان مکه نوسط سران قریش

(۲) پذیرش دعوت پیامبر توسط مردم یثرب در جریان مراسم حج

(۳) آزار بسیار سران قریش پس از فوت حضرت خدیجه و حضرت ابوطالب

(۴) سخت شدن شرایط زندگی مسلمانان پس از پایان محاصره اقتصادی

۱۴۸- دلیل اصلی جنگ‌های طولانی مدت میان قبایل شهر یثرب چه بود؟

(۱) مرجع سیاسی قدرتمندی در یثرب وجود نداشت.

(۲) مستقل و پراکنده بودن قبایل این منطقه از نظر سیاسی

(۳) به دلیل شرایط دشوار زندگی در یثرب و مهاجرت مسلمانان مکه

(۴) نزاع دائمی میان یهودیان و بت‌پرستان شهر مدینه و قدرت‌طلبی عبدالله بن ابی

۱۴۹- چرا پیمانه عقبه دوم بیانگر نفوذ و گسترش چشمگیر اسلام در یثرب است؟

(۲) حضور یهودیان یثرب در آن و پیوند با رسول خدا

(۱) ترس سران قریش از افزایش جمعیت مسلمانان

(۴) حضور قبل توجهی از افراد قبایل مختلف بخصوص اوس و خرج در آن

(۳) زیرا زمینه‌ساز تبلیغ گسترده اسلام در میان مردم شد.

۱۵۰- جنگ بدر نتیجه کدامیک از اقدامات زیر است؟

(۲) تداوم سیاست تعقیب کاروان‌های قریش

(۱) غارت قبایل قریش توسط مسلمانان

(۴) حضور گسترده منافقان و مشرکان جهت نابودی اسلام

(۳) جبران شکست در احد و از بین بردن اسلام

جغرافیا (۲)

۱۵۱- عبارت زیر به چه معناست:

ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است.

(۴) همگونی و تجانس

(۱) ناحیه

(۳) وحدت‌یابی

(۲) ناحیه‌بندی

۱۵۲- انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه به چه عاملی بستگی دارد؟

(۱) طرز تفکر جغرافیدان

(۲) وحدت و همگونی نسبی در یک ناحیه

(۳) معیارهای جغرافیدان برای ناحیه‌بندی

(۴) هدف مطالعه و تحقیق جغرافیدان

۱۵۳- جمله زیر با کدام یک از گزینه‌های زیر ارتباط بیشتری دارد؟

هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان‌ها ارائه می‌کند و انسان‌ها در چارچوب آن شرایط دست به عمل می‌زنند.

(۱) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

(۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

(۳) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

(۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۱۵۴- خشکسالی در استرالیا به تولید غله جهانی صدمه زد. این خبر با کدام گزینه ارتباط پیدا می‌کند؟

(۱) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

(۲) نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند.

(۳) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

(۴) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۱۵۵- مراتع مداری در حاشیه صحرا به چه علتی به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند؟

(۱) خشکی هوا

(۲) دوری از کمربند جنوب حاره

(۳) مجاورت با کمربند حاره

(۴) کاهش جمعیت یک ناحیه کشاورزی به واسطه مهاجرت روستاییان با کدام یک از موارد زیر ارتباط دارد؟

(۱) تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است.

(۲) قلمرو و وسعت نواحی، متفاوت است.

(۳) مرزهای نواحی قابل تغییرند.

(۴) سیلی و لاری معمولاً مرزهای نوچی طبیعی و نسلی منطبق نیستند.

۱۵۶- برای پی بردن به نوع آب و هوای یک ناحیه، چه اقدامی انجام می‌شود؟

(۱) گردآوری اطلاعات آماری در زمان‌های مختلف و قرار دادن آنها بر روی نمودارهای جغرافیایی

(۲) سنجش وضعیت جوی توسط دستگاه‌های مختلف در نقاط گوناگون یک منطقه و محاسبه بالاترین میزان دما و بارش

(۳) محاسبه فصول بارش و فاصله آنها نسبت به یکدیگر، میزان بارش در فصول مختلف و محاسبه میانگین آنها

(۴) داده‌های آماری مربوط به دما، بارش، رطوبت و غیره را طی سال‌های طولانی جمع‌آوری و میانگین آنها را محاسبه می‌کنند.

۱۵۷- چه عاملی موجب می‌شود که طی حرکت وضعی و انتقالی، وسعت منطقه روشن و تاریک و طول روز و شب و فصول مختلف سال در نواحی مختلف و در نیمکره شمالی و جنوبی متفاوت باشد؟

(۱) دریافت نامساوی انرژی خورشید بر سطح زمین

(۲) کاهش دما در عرض‌های بالاتر از استوا و کاهش فشار دما

(۳) مایل بودن محور زمین بر مدار گردش انتقالی آن به دور خورشید

(۴) عواملی چون ارتفاع از سطح زمین، دوری و نزدیکی به اقیانوس‌ها و دریاها، عبور جریان‌های دریایی

۱۵۸- کدام یک از عبارات زیر به درستی بیان نشده است؟

(۱) وقتی هوای یک منطقه گرم می‌شود، مولکول‌ها سریع‌تر حرکت می‌کنند و به یکدیگر نزدیک‌تر می‌شوند.

(۲) هوای همیشه از جایی که فشار بیشتری وجود دارد به سمت جایی که فشار کمتری دارد جریان می‌یابد.

(۳) جبهه مرز بین دو توده هوای مجاورند و آنها را از هم جدا می‌کنند.

(۴) برخورد توده‌های هوای یکدیگر، موجب ناپایداری هوای در صورت دارا بودن رطوبت، موجب بارندگی می‌شود.

۱۵۹- علت پدید آمدن دو مرکز کم فشار و پر فشار که بین دو ناحیه استوا و قطب پدید آمده است چیست؟

(۱) زاویه تابش مستقیم و گرمای همیشگی

(۲) سردی فوق العاده هوا

(۳) صعود و نزول هوا

جامعه‌شناسی (۲)

۱۶۰- کدام عبارت صحیح بیان نشده است؟

(۱) وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به

صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

(۲) تمامی پدیده‌های جهان هستی محصول زندگی انسان نیستند.

(۳) بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب و هماهنگی وجود دارد.

(۴) متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌دانند. از نظر آنان، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.

@drhs1012

www.drhs.ir

۱۶۲- به ترتیب «طرفداران این دیدگاه بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند» و «در این دیدگاه جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان تکوینی دانسته می‌شود» در کدام گزینه اشاره شده است؟

- (۱) دیدگاه اول - دیدگاه اول
- (۲) دیدگاه اول - دیدگاه دوم
- (۳) دیدگاه سوم - دیدگاه اول

۱۶۳- در گونه‌شناسی جوامع از نظر فارابی، جامعه‌ای که مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند چه نام دارد؟

- (۱) مدینه ذاله
- (۲) مدینه فاسقه
- (۳) جامعه فاضله
- (۴) جامعه تغلب

۱۶۴- به ترتیب کدام گزینه «به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود ولی همواره گسترش فرهنگی آنها را به دنبال نمی‌آورد» و «امپراتوری» از چه طریقی شکل می‌گیرد؟

- (۱) غلبة نظامی - کشورگشایی
- (۲) فرهنگ سلطه - استکبار
- (۳) استعمار - کشتار جمعی
- (۴) جهان‌گشایی - استعمار

۱۶۵- به چه دلیل امپراتوری مغول در چین، هند و ایران تحت تأثیر فرهنگ‌های اقوام مغلوب، هویتی چینی، هندی و ایرانی پیدا کرد؟

- (۱) مغولان فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی شان داشتند اما جهان‌گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد.
- (۲) جهان‌گشایی و امپراتوری اغلب با کشتار و خسارت‌های انسانی و اقتصادی فراوان همراه بوده است.
- (۳) مغولان با قدرت نظامی خود مناطق وسیعی از جهان را تصرف کردند ولی فرهنگ آنها، قومی و قبیله‌ای بود و شایستگی‌های جهانی شدن را نداشت. آنان به سرعت تحت تأثیر فرهنگ‌هایی قرار می‌گرفتند که به لحاظ نظامی از آنان شکست خورده بودند.
- (۴) قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد و اگر فرهنگی‌گشایی و قوی داشته باشد، می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت گیرد.

۱۶۶- کدام یک از انواع امپریالیسم، با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد؟

- (۱) فرهنگی
- (۲) استعمار
- (۳) سیاسی
- (۴) اقتصادی

۱۶۷- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر با کدام مفهوم مرتبط است؟

- از امپراتوری گرفته شده است و به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود.
- اشغال یک سرزمین خارجی، با توصل به قدرت نظامی و سیاسی
- بزرگ‌ترین برده‌داری تاریخ پسر در سده هفدهم و هجدهم میلادی

(۱) استعمار نو - استعمار فرانسو - استعمار اروپایی

(۲) امپریالیسم - استعمار آمریکایی

(۳) استعمار - امپریالیسم - کودتای آمریکایی

۱۶۸- کدام گزینه در رابطه با استعمار نو صحیح نمی‌باشد؟

(۱) استعمارگران بیش از ایزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی از ایزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌کنند.

(۲) پس از شکل گیری جنبش‌های استقلال طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد.

(۳) کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.

(۴) کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

۱۶۹- به ترتیب درستی یا نادرستی هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به طور صحیح اشاره شده است؟

- در استعمار نو، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار داشتند.

- مردمی که برتری فرهنگی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه جهان غرب جست و جو

می‌کنند و به مسیری می‌روند که جهان غرب برای آنان ترسیم می‌کند.

- جهان غرب در استعمار قدیم، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد.

- (۱) غ - غ - غ
- (۲) غ - ص - غ
- (۳) ص - غ - ص
- (۴) ص - ص - غ

- ۱۷۰ - قدرت سیاسی جوامع اسلامی در دوران استعمار به چه شکلی در آمد؟
- (۱) اسلامی و مذهبی
  - (۲) قومی و قبیله‌ای
  - (۳) استبداد ایلی و قومی
  - (۴) استبداد استعماری
- ۱۷۱ - کدام گزینه نقطه عطفی در بازگشت به فرهنگ اسلامی در جهان اسلام است؟
- (۱) استبداد استعماری
  - (۲) قدرت سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی
  - (۳) ملی‌گرایی
  - (۴) انقلاب اسلامی ایران
- ۱۷۲ - در کدام گزینه مراحل گسترش فرهنگ اسلامی به قریب از راست به چپ به درستی نشان داده شده است؟
- (۱) عصر نبوی - دوران خلافت - دوران استعمار - عصر بیداری
  - (۲) عصر نبوی - استعمار قدیم - استعمار نو - استعمار فرانسه
  - (۳) دوران خلافت - دوران استعمار - عصر بیداری - عصر نبوی
  - (۴) دوران خلافت - دوران استعمار - دوران بیداری - عصر نبوی
- ۱۷۳ - کدام یک از مکاتب زیر ملی‌گرایی را نشان می‌دهد؟
- (۱) مارکسیسم
  - (۲) امپریالیسم
  - (۳) ناسیونالیسم
  - (۴) استعمار
- ۱۷۴ - در کدام دوران، ارزش‌ها، هنگاره‌ای رفتارهای جاهلی دوباره در جامعه اسلامی نمایان شد و به تدریج قدرت در جامعه اسلامی را برآورد روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای شکل داد؟
- (۱) عصر بیداری اسلامی
  - (۲) دوره خلافت
  - (۳) دوره استعمار
  - (۴) عصر نبوی
- ۱۷۵ - کدام گزینه صحیح بیان شده است؟
- (۱) کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و همچنین کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی دو نمونه موفق از کودتاهای استعمار فرانسه به شمار می‌روند.
  - (۲) عقاید و ارزش‌ها با پذیرش انسان‌ها به عرصه تاریخ بشری راه می‌یابند و جلوه و نمود فرهنگی پیدا می‌کنند.
  - (۳) غبله قدرت‌هایی مانند سلوجوکیان، خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانی که در چارچوب فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند نیز مانع می‌شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن به طور کامل آشکار شود.
  - (۴) ایرانیان باستان فتوحاتی فراتر از مرزهای جغرافیایی شان داشتند و جهان‌گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر شد.
- فلسفه
-
- ۱۷۶ - اندیشه‌یدن فیلسوفانه عبارت است از.....
- (۱) غور در باورهای مربوط به فلسفه
  - (۲) غور در باورهای مربوط به زندگی
  - (۳) غور در باورهای مربوط به فلسفه
- ۱۷۷ - تفکر در امور فلسفی کدام‌یک از پیامدهای زیر را ندارد؟
- (۱) استقلال در شخصیتی فلسفی
  - (۲) استقلال در اندیشه
  - (۳) رهایی از عادات غیرمنطقی
  - (۴) دوری از مغالطات
- ۱۷۸ - در کتاب ..... نشان می‌دهد که چگونه ..... انسان را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.
- (۱) ارسطو - مابعدالطبیعه - فلسفه
  - (۲) ارسطو - جمهوری - دین
  - (۳) افلاطون - جمهوری - فلسفه
- ۱۷۹ - فائلان به ..... معتقدند که .....
- (۱) اصالت فرد - جامعه صرفاً تجمع افراد نیست.
  - (۲) اصالت جامعه - عوامل اجتماعی هیچ‌گاه قدرت تصمیم‌گیری را از افراد سلب نمی‌کند.
  - (۳) اصالت فرد و جامعه - جامعه صرفاً تجمع افراد نیست.
  - (۴) اصالت لیبرالیسم - منافع جمع در اولویت قرار دارد.
- ۱۸۰ - کلمه فیلسفیا به معنای ..... است و فلسفه به این معنا .....
- (۱) دوستدار دانایی - شامل همه دانش‌ها می‌شد.
  - (۲) دوستدار دانایی - به دانش خاصی تعلق داشت.
  - (۳) دوستدار دانایی - شامل همه دانش‌ها می‌شد.
- ۱۸۱ - در مسیر درست تفکر فلسفی؛ جست و جوی پاسخ برای سوالات بعد از کدام مرحله قرار می‌گیرد؟
- (۱) ارائه استدلال
  - (۲) رسیدن از معلومات به مجھولات
  - (۳) داشتن معیار برای پذیرش پاسخ
  - (۴) آگاهی از مجھولات و ندانسته‌ها

@drhs1012

www.drhs.ir

۱۸۲- کدامیک از عبارت‌های زیر صحیح به نظر نمی‌رسد؟

- ۱) کاوش فیلسوف در اصل حقیقت وجود، حقیقت جهان، طبیعت و انسان است.
- ۲) با پیشرفت دانش‌های مختلف، هر یک از شاخه‌های دانش، نام خاصی به خود گرفت.
- ۳) هر علمی به موضوعی خاص از میان موجودات جهان و زندگی انسان می‌پردازد.
- ۴) امروزه فلسفه به معنی دانش عامی به کار می‌رود که به آن مابعدالطبیعه می‌گویند.

۱۸۳- از تفاوت فیلسوف با مردم دیگر به کدام مورد نمی‌توان اشاره کرد؟

- ۱) تابع افراد و اشخاص نیستند بلکه تابع برخان و استدلال هستند.
- ۲) آنها هم درباره مسائلی از قبیل اختیار، آزادی و خوش‌بختی جدی می‌اندیشند.
- ۳) با انديشیدن در مورد استدلال‌ها آنها را می‌پذيرند.
- ۴) عقیده‌اش را براساس تخیلات، تعصبات و تبلیغات بنا نمی‌کند.

۱۸۴- عدم دقیق نظر در انتخاب هدف و پیروی از دیگران مربوط به چه انسان‌هایی هستند؟

- ۱) قدرت تفکر فلسفی خویش را افزایش نداده‌اند.
- ۲) کمتر در مورد حقیقت انسان و جهان انديشیده‌اند.
- ۳) به آموخته‌هایشان از محیط پیرامونی قناعت نمی‌کنند.
- ۴) زندگی‌شان معنای درستی به خود گرفته است.

۱۸۵- اعتقاد به وجود بعد مادی و مجرد در انسان‌شناسی فلسفی می‌تواند به تأثیر ..... در ..... از جهت ..... بینجامد.

- ۲) بعد مادی - فیزیک - شناخت اجزای عالم
- ۴) بعد اجتماعی - روان‌شناسی - بررسی اصالت فرد یا جامعه

- ۱) بعد مجرد - روان‌شناسی - اهمیت آن در تربیت
- ۳) بعد فردی - علوم اجتماعی - اهمیت آن در تربیت

۱۸۶- مبانی و پایه‌های نظریات در علوم:

- ۱) در حکم شاخه‌ها و ستون‌های فلسفه هستند.
- ۳) همان شاخه‌های دانش فلسفه و قوانین آن است.

۱۸۷- این که انسان قادر به دریافت قانون علیت هست و به آگاهی نسبت به وجود آن در جهان اطمینان دارد در ساحت ..... مورد بحث قرار می‌گیرد.

- ۳) انسان‌شناسی فلسفی
- ۴) فلسفه مضاف

- ۱) معرفت‌شناسی
- ۲) هستی‌شناسی

۱۸۸- فلسفه هر انسانی .....

- ۱) می‌تنی بر نگرش او نسبت به جهان و انسان است.
- ۳) سبک زندگی و موضع گیری او را نشان می‌دهد.

۱۸۹- کدامیک از گزاره‌های زیر از پیامد قدرت تفکر در انسان نیست؟

- ۱) یافتن پاسخ سوالات
- ۲) سامان بخشی به امور روزمره
- ۴) طرح پرسش‌های فلسفی

- ۳) واسطه رسیدن از مجھولات به معلومات

۱۹۰- اینکه بعضی از انسان‌ها درباره پذیرش باورهای خود می‌اندیشند عاملی است برای اینکه می‌خواهند .....

- ۱) چرایی و فلسفه وجودی این باورها را مرور کنند.

- ۲) بنیان‌های فکری خود را در چهارچوب عقل، تجربه و منطق قرار دهند.

- ۳) براساس همین باورها تصمیم‌گیری و عمل نمایند.

- ۴) اهداف خود را مورد تحلیل و ارزیابی و بازیبینی قرار دهند.

روان‌شناسی

۱۹۱- کدامیک از گزینه‌های زیر می‌تواند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال بیایند، باعث طرح سؤال‌های دیگر هم بشوند؟

- ۱) اصول یا قوانین
- ۲) فرضیه
- ۳) نظریه
- ۴) مسئله

۱۹۲- به چه دلیل همه نظریه‌های علمی در دو سطح ظاهری و تجربی به یک اندازه و شد نکرده‌اند؟

- ۱) سطح ظاهری یک نظریه، ساختار شکلی و نحوه نگارش آن است.

- ۲) نظریه‌ها با ترکیب اصول و قوانین مختلف به دست می‌آینند.

- ۳) ساختار تجربی را به هیچ عنوان نمی‌توان در نظریه‌های علمی استفاده کرد.

- ۴) ساختار ظاهری برخی نظریه‌ها در زمان ارائه، قابل بررسی تجربی نیست.
-
- @drhs1012
- www.drhs.ir

۱۹۳ - کدام یک از منابع کسب شناخت مبتنی بر درک درونی است؟

(۱) شیوه خردگرایانه

(۲) روش علمی

(۳) استناد به نظر صاحب‌نظران و مقام صلاحیتدار

(۴) شیوه‌های مبتنی بر سیر و سلوک

۱۹۴ - «فرایند جست و جوی با قاعده و نظامدار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین» در تعریف کدام یک از گزینه‌های زیر آمده است؟

(۱) تعریف عملیاتی

(۲) روان‌شناسی

(۳) روش علمی

(۴) کدام گزینه ابزاری برای کمی کردن ویژگی‌های روان شناختی به حساب می‌آید؟

(۱) مصاحبه

(۲) پرسش‌نامه

(۳) آزمون

(۴) به ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام مفهوم به درستی ارتباط دارد؟

- شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی

- ایجاد کننده صفاتی که از قبل در فرد نهفته است.

(۱) فراخنای زندگی - عوامل محیطی

(۲) رسانش - عوامل محیطی

(۳) فراخنای زندگی - عوامل وراثتی

(۴) رسانش - عوامل وراثتی

۱۹۷ - از لحاظ جسمانی، در چه سنی کودک بدون کمک دیگران می‌تواند راه برود؟

(۱) ۱۲ ماهگی

(۲) ۹ ماهگی

(۳) ۱۲ ماهگی

(۴) کدام یک از گزینه‌های زیر از جنبه‌های شناختی رشد انسان محسوب می‌گردد؟

(۱) حل مسائل

(۲) رعایت حقوق دیگران

(۳) ابراز خشم

(۴) روابط با همسالان

۱۹۸ - طبق فرمایش پیامبر گرامی اسلام (ص)، کودک در هفت سال دوم چگونه است؟

(۱) مشاور

(۲) آقا و سرور

(۳) فرمانبردار

(۴) وزیر

۲۰۰ - به ترتیب، «ابتداًی ترین و شاخص‌ترین جنبه رشد» و «ممهم‌ترین عامل محیطی که بر روی تغییرات رشدی تأثیر بسزایی دارد» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) رشد شناختی - وراثت

(۲) رشد جسمانی - حرکتی - پختگی

(۳) رشد هیجانی - رسانش

۲۰۱ - کدام یک از جنبه‌های رشد در کودکی، فرایندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجانات خود کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجانات اطرافیان است؟

(۱) رشد شناختی

(۲) رشد جسمانی - حرکتی

(۳) رشد اجتماعی

(۴) رشد هیجانی

۲۰۲ - کدام گزینه از هیجان‌های ساده به حساب نمی‌آید؟

(۱) ترجم

(۲) خشم

(۳) محبت

(۴) ترس

۲۰۳ - لبخند اجتماعی در کودکان در چه سنی بروز می‌کند؟

(۱) در بدو تولد

(۲) ۲ تا ۳ ماهگی

(۳) ۷ تا ۸ ماهگی

(۴) ۱ تا ۲ ماهگی

۲۰۴ - در کدام دوره کودکان، علاوه خاصی به بازی با هم‌جن‌سان خود دارند؟

(۱) دوره نوجوانی

(۲) ۲ تا ۳ سالگی

(۳) ۵ تا ۶ سالگی

(۴) دوره نوجوانی

۲۰۵ - کدام گزینه در رابطه با رشد در دوره نوجوانی صحیح نیست؟

(۱) یکی از ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی، ناگهانی بودن آن است؛ یعنی اندازه بدن به سرعت افزایش می‌یابد و تناسب بدن به سرعت تغییر می‌کند.

(۲) برای اولین بار در این دوره، تفکر فرضی شکل می‌گیرد؛ به این معنا که نوجوانان فرضیه‌سازی می‌گند و در پیش‌بینی یک موقعیت، از احتمال‌های مختلف بپرسند.

(۳) سرعت تفکر در دوره نوجوانی کاهش می‌یابد؛ در نتیجه، در یک لحظه اطلاعات کمتری در حافظه آنها نگه داشته می‌شود.

نوجوانان، برخلاف کودکان، قادر به ظرفیت‌سازی حافظه خود نیستند.

(۴) در دوره نوجوانی اندام‌های داخلی بدن نیز رشد قابل توجهی دارند؛ به طوری که اندازه و ظرفیت شُش سه برابر و اندازه قلب دو برابر قبل می‌شود و حجم کلی خون افزایش پیدا می‌کند.

